

309118

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

జేన్న పట్టణము 1917 సం॥ డిసెంబరు నెల 3 వ తేది సోమవారము

NO. 203

నంపుటము. 8.

పింగళ నామ సంవత్సర కార్తిక మాస బహుళ పంచమి.

సంవత్సరం 203

తక్షణము దరఖాస్తు చేయుట.

కొద్దిపాటు మాత్రమే.

భారతదేశ సేవకు రాలైన

లోకమాత ఆనిబిసంటు చరిత్ర

ఇది ఆంధ్రదేశ స్వరాజ్య సంఘ కార్యదర్శియగు

గా. హరినర్సయ్య త్తమరావు పంతులు ఎం. ఏ.

గారిచే సులభతైలిసి వ్రాయబడినది. వెల 12 అణాలు.

తక్షణము ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు:—

(916)

ఉత్తమగ్రంథాలయము 145, టంకసాలవీధి సాహుకార్షేట, మద్రాసు.

మిక్కిలి మనోహరమగునువాసన

126

OTTO DILBAHAR REGD

THE

PERFUME OF ORIENTALS

DELIGHTFUL & LASTING

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పుటికాలపు దుబి కనువగునది, సాటిలేని మనోహరమగు నువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ రుచాలవై కొన్ని లిందువులు చిలుకరించినచో, మనోహరమగు నువాసన ని స్ఫులవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

సిక్కినైజా (ఆర (ద్రాం)	సీసా 1-8 రు	0-8-0
కన్యకానైజా 1-ద్రాం	" "	0-12-0
సీసాకనైజా 2 "	" "	1-4-0
వెద్దనైజా 4 "	లేక 1/2 బెస్సు "	2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొగకును. దీనికి ఆనేకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, లాము కొనునపుడు సీసానైన ను, కార్డునైన ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సలకణములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవారికి వ్రాసినచో ఆకాకియ్యగుల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ ఏజెంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో, నెం. 155, జుమ్మా మసీదు బొంబాయి.

'కాస్త్రాక్త మైన ఎరువు'.

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

662

వై విచారణాధికారులు: మెనర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం,

నది, బోస్టు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెజరు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖిర్చి, పయ్యకకుమ్మ, దుంప, ఫలవృక్ష మొలకుమ్మ, మొక్క తీగెత్తులలోనున్న సంపూర్ణవదువులు కాస్త్రాక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములవట్టిని రసాయన కోశాలలో ఉంచుముగా పరిశీలించి ఆయాభూముల గుణాగుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. "కాస్త్రాక్త ఎరువు" అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఆరకం, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో వెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచేప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న శ్రద్ధాంకిత సుదహరించుచుండు వైదిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

మలయచందనము

(957) పెగరోగమునకు మతారము.

మందు పువ్వుకొనచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పథ్యము లేదు. పిచికారీ మున్నగు కఠినచికిత్సలు పనిలేదు. రుద్య మైన మా నాణయచందనము ఎటువై తెలుపు. పచ్చ అను మూడు విధముల రోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-8 2-0-0.

గంధర్వ ఫార్మ సి,

రాజమండ్రి, లేక 83, లింగి కెట్టి వీధి, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు డిపో,

మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాసుమైన వెలకు దొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీచరి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

(948) మేనేజరు.

ఉచితము.

గదాధర

మనోహరమగు కథ.

అడ్రస్:—హెచ్.బి.ఎం.ఏ. అండు సన్సు,

943

పోస్టుబాక్సు 27, మద్రాసు.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్లు దినుసులు.

మెడల్లు బొందిన సేలం గ్రేస్ మొమిడి చెట్లు పలు విధమైన చెట్లుదినుసులు యింక ఆనేక విధము లయిన మొక్కల దినుసులు సీమ కాయకూరలు నాటుకాయకూరలు విత్తనములు సరసముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన వారు అర్హణా స్థాంపుపంపితే, పటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాటలాగు పంపుతాము. జాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. వి. కాదర్ మీరాసాహెబు.

విత్తనములు, మొక్కనర్తకుడు.

(959)

కుమారస్వామిపట్టి, సేలం.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు

లిలాలేక నురేంద్రనగరము:—ఇందు శ్రీల మనస్సై

ర్యము చాపల్యదిగుణములు కన్పింపబడినవి. రూ. 1.0-0

యశోధర:—ఇందొక యాదుని తనమగనితైలం యనురా

గమునకై పడనావిసాటుపడి యున్న తగ్గిలికివెచ్చును 0-12-0

మనోరము:—సుగతు పేట కేగి రాక్షసునార్థ జిక్కుకొననరని

సానుగ్యముచే నిడిపించి, శ్రీల వెండ్రికి నును. 0-10-0

జగదేకరంధ:—అన్నకై పడనావిసాటుపడి యున్న తగ్గి

లికి వెచ్చి సానుగ్యకలి కథ 0-10-0

సహనోదర నాంధ:—తెమ్మనకు బుద్ధితేజ కలహించినను

అన్న సహించకంపన నడువకు బోధించును. 0-4-0.

అల్లెలార్యాటమునకోర్కొనికోడొడ్డి ప్రభావము:—

అల్లెల కోడొడ్డిన రొంగును విధమునాన అ. 0-2-0

మిత్రద్రోహము:—అపొండునకు మిత్రునిపై దండెత్తాపి

కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన కథ 0-8-0

ఇవియొకక యింకనవలలు కథలు పంపుకో నా పంపుము.

కెరిక కలమిలవారి:— కెల్లూరు మున్సిఫో.

6 మం. రే. కె. కె. వీధి, మాచిరాజుపేట, మదరాస్.

ప్రజా ప్రాయములు

I

గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ అధ్యక్షుడవది.

అయ్యా,

ప్రస్తుతము గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ సంఘమునకు ఆధ్యక్షుడుగ నున్న న్యాయవతి మామయ్యరావుగారికి నియమిత కాలము కైఫియతున్నది. వారు తిరిగి ఈ పదవి నధిష్టించుట కంగీకరించెదరని నా నమ్మకము. కడనిన రెండు సంవత్సరములలో వారు చేసిన శ్రమవల్ల నాతిశయము. ఇంత శ్రమపడి ఈ ప్రాంతమునకు పరిపాలన తమకాలమునెల్ల ధాన్యోదయ మురియెకముద్యాగి కాని గుర్తుకును వొంటుదుర్లభము. వీరిక రెండుసంవత్సరములు పనిచేసిన పట్టుబట్టి తృప్తికముగ నుండునని నా నిశ్చితాభిప్రాయము. నెరవేరున లెక్కించక మనస్ఫూర్తులగు చాటింపక మొగమోటుములకు చోక హను మంతరావుగారిని తిరిగి ఆధ్యక్ష పదవి కెన్న కొనెదనని కాన్సిలరులకు హెచ్చరిక చేయుచున్నాడను.

వింజిమూరి భావనాచార్యులు.

II

ప్రత్యేక కృష్ణామండలసభ.

అయ్యా,

ఏలూరు నవంబరు 29:- మాంపేగుగారికి స్వాగత మొసంగుటకును, కాంగ్రెసు లీగువిధానము నామోదించుటకును, ప్రత్యేక కృష్ణామండలసభ ఏలూరులో జరుపుమిత్తము నిన్నటి దినమునయ్యును వజ్రవిక్ర సాహేబుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద పురమందిరమున నెకసభి గావింపబడెను. ప్రత్యేకమండలసభ డిసెంబరు 9-వ తేదీని జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఆహ్వాన సంఘము ఏర్పాటుచేయబడెను. వీనికి మోతేగంగ రాజుగారు ఆధ్యక్షులు, గౌ. మోచిర్ల రామచంద్రారావుగారు సోమంచి ధీమతకరంగారు యలమంచిలి పిచ్చయ్యగారు మాగంటి కిత్తయ్యగారు సయ్యును వజ్రవిక్ర సాహేబుగారు మద్దుల గంగ రాజుగారు రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావుగారు ఉపాధ్యక్షులు. ప్రతినిధులకు రు 1-0-0 చొప్పున ప్రేక్షకులకు రు 0.8-0 చొప్పున కనూలు చేయబడును. భోజనాదివసతులకు ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతిగ్రామమువారును వెంటనే సభలు చేసి ప్రతినిధులను ఏర్పాటుచేయవలెనని కోరుచున్నాము.

వల్లూరి వేంకటరావు.

సంయుక్త కార్యదర్శి.

III

కాళహస్తి ప్రత్యేకమహాసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు.

అయ్యా,

నేను 25-వ తేదీని మాగ్యూమును చూచుటకు కాళహస్తికి గోయి యుండగ, కాళహస్తి ప్రత్యేక మహాసభకు నాయకులచే నే నాహ్వానింపబడి సభకు విచ్చేసితిని. 28-వ తేదీని ప్రద్రాసు మెయిలుపత్రికలోను 27వ తేదీని "ఆంధ్రప్రదేశ్"లోను ప్రకటితమైన సభాకార్యక్రమమును జూచితిని. ఈ నివేదికము అసత్యము. మాపితండ్రియగు రాజా డి. కె. చిన్న వేంకటప్పనాయనిం బహదూరువారు ఆధ్యక్షతవహించిరి. సభా ప్రాంగణమున కనేకులు విచ్చేసిరనుట నిజము. సభలో నల్లరి చేయుటకు కొందరు ప్రయత్నించి రనుమాట సత్యమే. కాని, వీరి ప్రయత్నములు విఫలము లైనవి. సముమేజస్థితు, పోలీసు స్కూలు కలుషితమైయున్న మున్నగు స్థానికాధికారులు సభకేతెంచి, సభ ముగియునరకు నుండిరి. 26 తేదీని "హిందూ" "న్యూయిండియా" "ఆంధ్రప్రదేశ్"లలోను, 27-వతేదీని "ఇండియను ప్రెస్"లలోను ప్రకటితమైన గాన నగు సభాకార్యక్రమ నివేదికము సత్యమైనది.

రాజా డి. కె. వేంకటప్ప నాయనిం బహదూరు.

మకాం, చిత్రూరు.

IV

హిందూ రాష్ట్రీయోద్యానవనము.

అయ్యా,

55 జాబ్బలపల్లెవద్ద కృత 'స్వ' గ్రంథరాజమున రాజపుత్రులసూర్యన ప్రకటనమును దీక్షిదివాక్యములు కలవు:- "ఈగ్రంథమును స్థానేశ్వర యుద్ధభూమిని పొనిపట్టు రణరంగమును ఇండియా దొరతనమువారు ఆమెరికాలోని జేజు

యెల్లోష్టూరు ఉద్యానవనముల పరిశ్రోద్యానవనముగ చేసి లోతులకు స్థిరముగ నువయోగకరము గావించిరని ఆదిత్యుక శుభోదగ్ధులగును. అట్టి హిందూ రాష్ట్రీయోద్యానవనము చక్రవర్తుల నివాసస్థానమును దీర్చియొక్క గత వైభవమునకును భావికారకమునకును అనుగుణముగ నుండును." హిందూదేశ వైభవ మా మూడు ప్రదేశములందు జరిగిన యుద్ధములవలన పురాతన కాలమునుండియు నిలుచుట యదృశ్యమగుట సంభవించెను. బద్ధపుష్టగారి నూచనను రాజప్రతినిధిగారి కాసన నిర్మాణ సభ్యులు గమనించి, దాని యాచిత్యము నిండినూ దొరతనమువారికి విన్నవించి యని ఫలోన్ముఖమునకు వచ్చు నట్లు ప్రయత్నించ ప్రార్థితులు. ఇండియా దొరతనమువారా ప్రదేశముల సుద్యానవనములగనే జనసామాన్యమునకు గమ్యము గావించిరని భారతీయు లెల్లరు వారికి స్వవా కృతజ్ఞులై యుండును.

ద్యురాల నూత్యప్రకాశరావు.

V

జమిందారీ గ్రామములు.

అయ్యా!

ఆంధ్రదేశమున ననేక జమిందారీ గ్రామములున్న మాటవాస్తవము. ఒక్కో నేదేకేక క్షుద్రమున ఆ గ్రామములందు సంచరించినచో, వాటిస్థితిగతులు తేటతెల్లంబగును. ప్రజలొసగు శిక్షల వలన విశేష భగమును గడించు జమిందారులు, తమ గ్రామముల సభోగతీలోనుంచి నిరంతరత్యయముగా కష్టచేయుచు స్వలాభమునే చూచుకొనుచు తమ ప్రజల సౌఖ్యము చారయక పుంకవ్యము లొనర్చు చున్న మాట నిర్దుష్టము. నే నీనడుమ కొంతపనిమీద వివిధ జమిందారులు వెళ్లవలసివచ్చెను. ఒక గ్రామమునకు చాటులలేవు. మోకాలువలకు బురద. వడ్డాకాలములో నీగ్రామములు యవపురవలెనందును, పారిశుధ్యము చూచెదమన్న కలరా వికూచి మొదలగు అంటువ్యాధులకు ననికిపట్టులు. ఏ గ్రామమునందును శుభ్రమైన వికాలమైన పాతకాల గృహములులేవు. అనేక గ్రామములందు నూతనముగా వెలయుచున్న గ్రంధాలయములులేవు. వైద్యశాలలు వైద్యులులేక అనేక ప్రజల కాల మృత్యువు పాలగుచున్నారు. వడ్డాకాలములో వచ్చిన నీరు ఆవలకు బో విలులేక చేసంగివరకు నిలువయుండి దుర్వాయువుప్రబలి ప్రేవులు క్రుద్ధి పోవుచున్నవి. మన యాంధ్ర జమిందారులు కశుశ్రద్ధ దీసికొని తగు పాతకాల భవనములు పుస్తకాలయములు రాచబాటలు వైద్యాలయములు నిర్మించి నూతన పరిగ్రామకులకు ప్రాప్త్యాహము కలుగ జేసినచో, ప్రజల సౌఖ్యమునకు మితియుండదు.

పోతావ్రగడ నరసింహము, గోపాల పురము.

VI

ప్రత్యేక గుంటూరు మండలసభ.

ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యము.

అయ్యా!

కడచిన నెల 25 వ తేదీ జరిగిన తీర్మానములలో 2 వ తీర్మానమును ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్య మంగీకరింపబడెడిది. ప్రత్యేకసంఘ మనగా ప్రత్యేకవృత్తులని సభికు లభిప్రాయపడి నాసవరణ నంగీకరింపలేదు. ప్రత్యేకసంఘ మనునది. ప్రత్యేక వృత్తియని యర్థముచేయునెడలను అట్టి యభిప్రాయమునే బ్రాహ్మజేతరు లంగీకరించునెడలను నాయధ్యంతరమేమియు లేదు. నేను సవరణ నుపసాదింపక పూర్వము టెలాంగుగారి తో మాట్లాడినాను. వారును కులముల ప్రకారము ప్రాతినిధ్యము కోరుట యసంగతమనియే చెప్పినారు. టెలాంగుగారు మాట్లాడుటలో కూడ తమకు తెలుగుభాష తెలియదనియు సంఘశబ్దము వృత్తియని యర్థమిచ్చునని అట్టి ప్రాతినిధ్యము నంగీకరింపవలసినదనియు చెప్పిరి. దానిని బట్టియే సభవారంగీకరించుటయు, నేను నా సవరణను గురించి తిరిగి మాట్లాడటం దుట యు తటస్థించినది. కాబట్టి, గుంటూరు మండల సభ వారు ప్రత్యేక వృత్తి ప్రాతినిధ్య మంగీకరించినట్లు చెప్పటమిటులేదు. వృత్తిప్రాతినిధ్య మయినయెడ ఆది యసభము కాదు. జాతి వైషమ్యములు వృద్ధి నొందవు. ఇది నాకును పూర్ణాంగీకారమే. కనకదుర్గయ్య నాయుడుగారి యుపన్యాసములో "బ్రాహ్మజేతరసమస్య" యనుశబ్దములనే యుపయోగించినట్లు నాకుజ్ఞాపకము. మీవిలేఖకుడును నట్లేగ్రహించినట్లున్నది. బ్రాహ్మజేతరసమస్య "వృత్తిసమస్య" అని యర్థముచేయవచ్చునేమోనారికే తెలియవలయును. వారిదివరకిచ్చిన యభిప్రాయములకు మాత్రమిప్పటి యభిప్రాయము వ్యతిరేకము.

విం. భావనాచార్యులు.

VII

వెదచెలుకూరు బ్రాంచిపోస్టాఫీసు.

అయ్యా,

బాపట్ల తాలూకాలో చేరిన "వెదచెలుకూరు" అను గ్రామము దొరతనమువారిచే 1911 సంవత్సరమున లెక్కించబడిన జనాభాప్రకారము 3112 జనసంఖ్య గలిగియున్నది. ఆరు వందల గృహములుగలవు. ఇంతటి గ్రామముగో నొక బ్రాంచి పోస్టాఫీసు లేకుండుట శోచనీయము. ఒక గ్రంధాలయమును సంస్థాపించి వార్తాపత్రికలను చదువుచున్నకొలది లోకాను భవము గలిగి కష్టసుఖములను వ్యక్తీరించు తలంపుగలిగినది. మాగ్రామమునుండి ప్రతి వీటికి ఆనేకములు తీరములు టపాలా ద్వారావచ్చుచు వెళ్ళుచుండును. ఈగ్రామము నిర్జీవరలో పరుమాగు పోస్టాఫీసులో చేర్చుచున్నారు. ఇట్లుచేర్చుటవారికి సౌఖ్యమేమోగాని ప్రజలకు ఈమణ్యులమేనియు సుఖంబు లేదు. పరుమా టిటుకు 6 మైళ్లుదూరమే. ఒక కార్డుకోఆటపరు చూరుకో, లేక వెదచెలుకూరుకో, బాపట్లకో వెళ్లవలసియున్నది. సరియైన వీటికివచ్చు నును జాబులు రావు. టపాలంబ్రోతుకు దయచచ్చిన వచ్చును. లేకున్నరాదు. ఈనడుమ పదిదినములు రానేలేదు. మా బాధలవాయుటకు గలమాదకున్నది. కొన్ని తొందర యత్నములు వైసిపత్రికలు ఆలస్యమగుటయే గాక మాపుడలరాడ అనుచున్నవి. పోస్టల్ డిపార్టుమెంటు వారు వారమునకు 3 పర్యాయములు మాగ్రామము వచ్చు నట్లు విధించియొండగా, ఆప్రకారమెన్నడు రాకుండుటయే గాక, వచ్చినట్లుగా ఏపాతకాల విద్యార్థిచేతనో, ఏ యనధికారిచేతనో సంతకము పెట్టియొకొని వెళ్ళుచుండును. ఈ విషయమై మేము పంపుచున్న అట్టిలన్నియు వైవారు బుట్టదాఖల చేయుచున్నట్లు కోవట్లు చున్నది. ఇప్పటివైనను వైవారు మాబాధల జూచి దయయుంచి యొక బ్రాంచిపోస్టాఫీసు దయచేయగలండులకు బ్రార్థించు చున్నాము. జామీనీయమన్ను లేక సామ్యుచెల్లించు నున్నను సంతోషులమైయున్నాము. కొన వేంకటరాయశర్మ.

తెక్కలి వార్తలు.

తెక్కలి, నవంబరు 29:- ఈగ్రామమున 21-11-17 తేదీని తాలూకా ప్రత్యేక సభ జరుపబడి అతిగౌరవనీయు లగు మాంటాగు దొరగారికి సభతీర్మానములు తంత్రివార్తద్వారా నంపబడినవి: అందు 1. ఇండియామంత్రిగారికి స్వాగతము. 2 కాంగ్రెసు మొసములీగుల విధానములకు మోదితములు 3. విరోషియవల యక్రమాంధోళనభండనము ప్రధానములు.

ప్రత్యేక గంజాము మండలసభకు ప్రతినిధులుగా మా తాలూకానుండి పురంబునకు ఇరువది మందిని తాలూకా సంఘమువారు పంపిరి.

ప్రభుత్వమువారు మా జిల్లాలో నొక క్రొత్త హైస్కూలు స్థాపించుటకు యత్నించినది తెలిసి మా తాలూకా ప్రజలేమి మాపురవాస్తవ్యులేమి 28-11-17 తేదీని ఈగ్రామమునందున్న శకండ్రి స్కూలులో ఊటుకూరి గోపాలరావు పంతులుగారి యాధిపత్యమున సభచేసిరి. అందు డెయిరక్టుగారిని ఇన స్పెక్టరుగారిని బోర్డు ప్రసిడెంటుగారిని హైస్కూలు ఇచ్చట స్థాపించుటకు తంత్రివార్తమాలమున కోరుట, కేలకొలది తాలూకా ప్రజలచే సంతకములు చేయించి ప్రైవేట్ కారులకు మహజుల లంపుట, వై యధికారులను సందర్శించి ఆవశ్యకతను విన్నవించుట మొదలగు తీర్మానములుచేసిరి. ఇందుకు టంకాల సాంబమూర్తి శ్రేష్ఠిగారు కార్యదర్శిగాను టంకాల నరసింహులు శ్రేష్ఠిగారు కోశాధిపతిగాను నియమింపబడిరి. ప్రైవేట్ కారులు మాపురంబునకు గల యాకొరతను శీఘ్రకాలములోనే తీర్చెదరనినమ్ముచున్నాము.

ఈపురంబున గల స్వరాజ్య సమితివారు మహాత్మా గంధి గారి మహాజననందు తాలూకా సంచారము చేసి 4800 సంతకములు చేయించినారు. ఇప్పటికి స్వరాజ్య సమితిలో మూడు 20 మంది సభ్యులు గలరు.

ఇచ్చటి నుండి రాబోవు కలకత్తా యావద్భారత మహాసభకు ప్రతినిధులుగా మాతాలూకా సంఘము నుండి 5 మహాజనులు వెళ్లుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది.

మా గ్రామములో నున్న కాలిదాసగ్రంధాలయము దిన దినాభివృద్ధి గాంచుచు కొలది కాలములో సుమారు 500 పుస్తకములు 4 వార్తాపత్రికలు 25 మంది చందాదారులుగలిగి యలరారు చున్నది.

మాపురంబున నున్న నందిగాం జమిందారు గారు న్యూయింగుటను స్కూలులో చదువుకొని రెండు సంవత్సరముల క్రిందట వచ్చి తాలూకా యేలుకొనుచున్నను, మాపురంబున గల బాలర విద్యార్థివృద్ధికి గాని పురోభివృద్ధికి గాని తోడ్పడకుండుట యెంతయు శోచనీయము.

ఈతాలూకాయందు ఆంధ్రులు 4 వంతులును ఉత్కలకులు 1 వంతును గలరు. గంజాము మండల విభజన సమస్య యందు ఉత్కలకులు ఈతాలూకాను ఒరిస్సాలో కలుపవలెనని అనేకసభలను ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. వారి ప్రయత్నములు నిష్ఫలమౌదానములు కాగలవు.

వృత్తాంతములు

గుంటూరు అన్నదాన సమాజము:—కడచిన నవంబరు నెలలో సమాజమువారి తరపున మామూలు సంతర్పణలు 8 కి 481 మంది బీదలకు భోజన మొసంగబడినది.

పిడుగుపడుట:—కల్లికోటతాలూకా కాకిమరీ గ్రామములో గత గురువారము రాత్రి ఒక తియ్యాలిబాళివాడు పిడుగుపడి మరణించెను.

రైల్వోడ్డు బారిపోవుట:—నీలగిరి రైలువేలో అరుగు కాడుకై బ్రేలకువడుమ రోడ్డు కొంతవట్టునకు బారిపోయినది. తిరిగి రోడ్డు పోయబడు సరికి రెండుదినములు వట్టునని తెలియచున్నది.

వాత్సర్యహర్య:—ఉత్తరమలబారులో కొలయ్యూత్ గ్రామ నివాసియును నొక మోస్తావాడు తనభార్య వ్యభిచరించుచున్నదని యడమానపడి యామెను నరికివేసెను. పిమ్మట తాను కూడ నరికివేసికొనెను.

వెల్లింగుటక్ స్త్రీమను అస్పత్రి కాపలాబాలుడు:—మోస్తావామీయనాండి గాయములతో వెల్లింగుటక్ స్త్రీమను అస్పత్రికి వచ్చి అందుండిన సోలజర్ల కత్తులను, జిల్లెను, పేనాలను అహరించిన గోపాల్ అను కాపలాబాలుడు పోలీసువారిచే వట్టుకొనబడి కేసుచేయబడినది.

సోల్లర్లకు సారాయిని విక్రయించుట:—సోల్లర్లకు ఇతర సారాయవర్తకులు సారాయిని విక్రయించగూడదనుపద్ధతి కట్టలేకముగ వెల్లింగుటక్ రేంజి కేంపు సోల్లర్లకు సారాయిని విక్రయించిన వాగుత్తి అచనొక సారాయి వర్తకునికి 16 దినములు కఠిన శిక్ష విధింపబడినది.

భారతీయ ఆహార పదార్థముల ప్రదర్శనము, ఫేకానీ ఫీటు బొంబాయి:—వై ప్రదర్శనము, ఫేకానీ ఫీటులకు లోనికి విడువబడుటకు ప్రజలనుండి మొదలు 4 దినములలో జరుగేను బడిన ప్రదర్శనము 78000 రూపలకు మొత్త మైనట్లు తెలియుచున్నది.

యావద్భారత మహిళా ప్రాతినిధ్యము వారు రాజప్రతినిధి మాంటేగు గారల చెప్పపురి యందు 18-వ తేదీని సందర్శించెదరు. క్యాబులూలు సెక్రటరీలతో హాసరతు మహిళాసభ మహిళాదళిగారిలు సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రతినిధులగు తరుగు.

ఫోర్ ముక్ మేష్ట్రీని ఎదుర్కొనుట:—బొంబాయి ఆప్ డెన్ కంపెనీలో ఫోర్ ముక్ గ నున్న పి. సి. బర్నూ అను నతడు మేష్ట్రీని ఎదుర్కొనినందుకు బొంబాయిరాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు బర్నూకు 7 రూ॥ లకు జూర్యువాను విధించిరి. తాను స్టోషియై యుండగ తనకు అన్యాయముగ మేజిస్ట్రేటుగారు జూర్యువాను విధించియున్న ప్రాంత్యలో బర్నూ అపీలుచేసెను. ప్రాంత్యవారు జూర్యువాను రద్దుచేసిరి.

కృష్ణా మండలి ప్రత్యేక మహాజనసభ:—ఆహ్వాన సంఘమువారి ప్రార్థన ప్రకారము బందరు వాస్తవ్యులు ఉన్నత కుబ్జువ్యు, బి. ఏ. గారు సభాధ్యక్షుత్వ వహించుట కంగీకరించిరి. సభ ఈ నెల 9వ తేదీ యందుయు 8 గంటలకు సమావేశమగును. జిల్లాకుందలి డివిజన్ తాలూకా గ్రామ సంఘములవారు తమ తమ ప్రతినిధుల నొప్పికొనఁబ్రార్థింతురు.

ఆంధ్రవిద్యార్థుల మహాజన సమావేశము:—వై సమావేశము ఈ నెలలో ను॥ ద్వితీయ గోపాల కృష్ణయ్య పక్షులు గారి ఆగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జరుపబడును. మ॥ ఎం. సుబ్బారావు పంతులుగారు ఆంధ్రుల చరిత్రమును ఉపన్యసించెదరు. బహుమతులకు పాటీవారులగు నుండ గోరవారు తమ దరఖాస్తులను ఈనెల 10 వ తేదీలోపున పంపవచ్చును. ప్రతినిధులుగ వచ్చువా రొక్కొక్కరు 1 రూ॥యు ప్రతినిధులుగ వచ్చి బస సదుపాఠములు కోరువారు ఒక్కొక్కరు రూ॥ 1-8-0 లును ప్రతినిధులయ్యును, సభ్యులుగ వచ్చువా రొక్కొక్కరు 0-4-0 లు వెల్లింపవలయును. ప్రతినిధులుగ వచ్చువారు తమవారులను, బీజ్పేట్ల సొమ్మును జీ॥ గామూరావు (బందరు) గారికి పంపవలయును.

డాక్టరు పి. వరదరాజులు గారు:—తిరుపూరు వాస్తవ్యులగు డాక్టరు పి. వరదరాజులు గారు గత నెల 27-వ తేదీని తిరునల్వేలిలో మన ప్రస్తుతావధి గూర్చి ఉపన్యాసమును చెప్పిరి. పి. డి. ఏ అంకు పెరుమాల్ పిళ్ళగారు ఆగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సభకుండు 5 వందల కన్నునగ సభ్యులుండిరి. సభ్యులలో సగము కంటే వెక్కువ మంది వర్తకులుగ ఉండిరి.

వింతమరణము:—తూమారులో కొందరి భోజనగృహమున బట్టుగుగండిన తంబుపామి ఆశవా దొక రాత్రి తన పడుకగడిగొ నొక పెద్ద మంటుకు చేసి గడితలుపులను గడియలు వేసికొని పరుగెడిను. మంటులవలన కలిగిన బొగ్గుపులుసువా ముపును ఆతడు పీల్చి తెల్లవాన సరికి మరణించెను పోలీసువారు తలుపులను తెరచి శవమును వెకి చేసుకువచ్చిరి. తెలియకట్టుకచే మరణము కలిగించుకొనె నని పంచాయతీదారులు తీర్మానించిరి.

కాలిపోయి చనిపోవుట:—బొంబాయిలో గిర్ గాము పిథిలో నివసించుచుండిన గోరిబాయి అను నొక హిందూచితుండు గత గతగురువారమునాడు పొయ్యి వెలిగించుచుండగ నామె చితుండు నిస్సంతులమైనది. అమెకేలను విని ఇరుగుపొరుగువారు కొందరు పోయి చుండుచున్న యామెచితుండు పీల్చివేసి గామములయందు చల్లారుటకుచుండవేసిరి. వారామెను వైద్యులకు పిమ్మట వెల్లింతుకు యెత్తించిరి. కాని అమె అంగీకరింప లేదు. గత ఆదివారమున అమె మరణించెను.

జిల్లా కలెక్టరు, కిర్లూరు, పూనూరు, జగడము, లాడుట:—బొంబాయిలో కామచిత్రపుర నందులో నొక సారాధుకాని ముంగిట గత ఆదివారము రాత్రి ఇద్దరు పక్షులు లూ॥ శ్రీనివాస్య తగవుపాడుకొనుచుండిరి. వారు కర్రలతోను కత్తులతోను కొట్టుకొనిరి. వారిని విడదీయుటకు భోజన అబ్దుల్ గఫూరు అను వానిని వారిలో నొకడు కత్తితో పొడిచెను. గఫూరు ఆశ్చర్యికి తీసుకొనిపోయెను. జగడగాండ్ర గూర్చి భోగట్టాలు చేయబడుచున్నది.

అవిద్యుత్ కేసు:—వెల్లింగుటలో నొకవర్తకుడు తన ఇంటిలోని కొన్ని నగలను ఎవరోయెత్తుకు పోయినని పోలీసువారితో రిపోర్టుచేసెను. వారు దొంగలను వట్టుకొనటకు భోగట్టాలనుచేసిరి. సాహుకార తన తుమారైవాహుపుర్యుముల నిమిత్తలవినానగలకు తుదకట్టి తిరిగిద్రవ్య మిచ్చుచుండ ఆ గలను పోలీసువారిద్వారా పతనమయ్యెను. ఉద్దేశ్యంతో దొంగ కేసును చేసినట్లు వారిభోగట్టాలనుక తేలికి. సాహుకారు దొంగ కేసుచేసినట్లు అతనిపై పోలీసువారు కేసుచేసిరి. కేసువిచారణ జరుగును.

కానకబద్ధము లగు మార్పుల నాగోచించుటకు రంగమండల ప్రతినిధులు నిన్నటిదివమున కలకత్తాలో నొకసభను గావించిరి. సుమారు నూరుగురు ప్రతినిధులు సభకు విచ్చేసిరి. పి. ఆర్. దాసుగారు సభాధిపత్యమును వహించి ఇట్లు చెప్పిరి. యూరోపియను నభవా రంగీకరించుచున్న యూరోపియను హిందువులయుక్తసభవారి సంస్కృతముల తర్జిమనుటకై యుద్దేశింపబడినది. వారంగీకరింపకుండు సభవారు వారి తర్జిమ పననవచ్చులేదు. సభిప్రాస నాస్త్రి నున్నాకైత్ర్యము కావలయునని సభవారు తీర్మానించిరి. ప్రవాళికను నిర్ణయచేయుటకై సభ నిలువమింపబడినది.

యావద్భారత మహిళాసభ ప్రాతినిధ్యము:—యావద్భారత మహిళాసభ ప్రాతినిధ్య సంఘమువారు దొరతనము వారిని సందర్శింపజేయుచి. అందు కానక రివ్యధులు గాని మార్పుల గోరును అందు మహిళాసభియ సభ్యులకు విడుదల గోరిరి. దారి కర్ణాటకము చెప్పి హిందూజాతీ దొరతనమునా కామాటను కొట్టివేసినవారి పుత్రికులు కేసరవర్మను మొదలగువారి. సభవారిందరును కలసి తీర్మానించినవారి తానిపుడు మార్పులను సంఘమువారు తెలియజేసిరి. దొరతనమువారు సందర్శనమునకు తి స్కంించుటచే వారు సంవత్సరముకేసు కయే వెదలిపోయిరి.

వైద్య:—గతవారమున 1822 నుండి వ్యాధిపోక 13,926 మందిపోయిరి. బొంబాయి సింగు వాస్త్రములవారు 6108 రుకు, చెన్నరాజధానిలో 1057 రుకు, వీహారు ఒకనాల్ల యందు 806 రుకు, సంయుక్త రాష్ట్రములయందు 1231 రుకు, పంజాబులో 803 రుకు, బర్మాకుండు 84 రుకు, మధ్యరాష్ట్రములయందు 918 రుకు, మైసూరు సుఫానముకు 821 రుకు, ప్రాంత్యరాష్ట్రమున 1148 రుకు, మధ్యరాష్ట్రమున 222 రుకు, రాజపుష్ట్రమున 1781 రుకు, కాశ్మీరున 19 రుకు, వైద్యాధిమూలమున మరణించిరి.

ఒక చిత్రమైన మోసము.

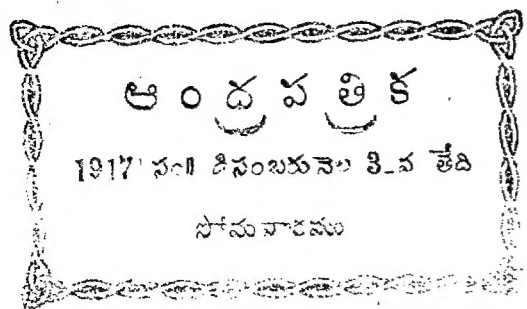
కరాచి అశివనలు సిటి మేజిస్ట్రేటుగా ఒక చిత్రమైన మోసపుకేసును గతవారమున విచారించిరి. ముద్దయి అస్సాముదేయుడు. అంగ్లభాషను చక్కగా మాట్లాడతాడు. మరి కొన్నిభాషలయందు గూడ నితనికి ప్రావీణ్య మున్నది. మూడుమాసములకుండి యీతడు కరాచినగరమున నుండెను. కొంతకాల మొక డాక్టరుకింద పనిచేయుచు, తాను మౌనధర్మమని చెప్పుకొనెను. ఇటీవల పనిపోయి తిరుగుచుండెను. ఈతడు కాలను (ఫిర్యాది) అను వట్టుపనివానియొద్ద ఇటీవల బోయి తాను రాజకీయ బంధితునిని చెప్పుకొనెను. తనపేరు సయ్యదా ముల్లామూసా. యనియు నతడు అస్సామునందొక గొప్పతగిరువాడనియు, తాను బారిష్టరు పరిక్షయందు దాతేనాడనియు, తనకిరువురు భార్యునియు, వీరిలో నొకతె గొ॥ డక్కానురాజెగాని వసుమతైయనియు, ఇండియా రక్షణశాసనముక్రింద తానిపుడు నగరమున నిర్బంధ నివాసశిక్షకుభవింపుచుండెనియు, తనవైరుధ్యము మరి లోచితాదణ యగుచుండిన కేసులో యూరోపియను బారిష్టరు నాదింపుచుండెనని యు సయ్యదా ముల్లా వట్టుపనివానితో జెప్పెను. చెప్పపురి యందు వేరొక మహమ్మదీయుడు సయ్యదా ముల్లా గోవాగృహము విందు చేయుచుండ నానిందున అపరాధాన్వేయక భాగోద్యోగులు మూసాను బంధించిరిట మూసా తప్పించుకొని పారిపోవ పోలీసువారు గామపరచిరి. అహ్మదాబాదు జైలులలో నతడుకొంత కాల ముండెను. అక్కడినుండి యీతనిన నేకమగు జైలుల్లకు మార్చి తనవృత్తాంత నిరూపననుండెని మూసా. కాలముతో జెప్పినవృత్తము బుట్టువట్టు. వాతని ననుదరమును సందర్శించుచుండెను. అనంతరమున వర గ్రంథముల వి. పి. వివిడివిధములకు కాలను యొద్ద కి రూ॥లు బడులు పుచ్చుకొనెను. కొన్ని న్యాయశాస్త్ర గ్రంథములు పోస్తుద్వారా వచ్చియున్నవనియు ఆపుర్రకములను విడుదలచేయించుకొన. కలసికదనియు మూసా యొకయు త్రరమును వ్రాసుకొని యాయు త్రరము కాలను ద్వారా తనకు చేరువట్లు వైవిలాసము వ్రాసెను. ఈబంగి భుక్కుమిత్తము వట్టుపని వాని యొద్దనుండి 22 రూ॥ లీనైయు త్రరముపై దీసికొనెను. అనంతరమున తనపేరు 11 నేల రూ॥లయల చిల్లర మరయాద్దరుద్వారా పంపబడినవని మరి యొక కాన్దనై వ్రాసికొని నెంకటితలనై విలాసము వ్రాసెను. వైతేలి చేరగనై, సింగు పట్టికు ప్రావీణ్యులగు ఉద్యోగమును తనకిప్పునియు, అందుమిత్తము తానుజాడినటు కమిషనరును చూడవలసి యుండెను. కాన దుట్టుపనినిని రావలగినవని మూసావట్టుపనితో జెప్పెను. ఇంతియగాక చురుయాద్దోరు నేగమె తిరుగ నిచ్చిచేతునని చెప్పెను మరి 30॥ లు కూడ బదులుపుచ్చుకొనెను. వట్టుపనివాని కొంతకాల మెట్టియవ గమ్ము కమును కలుగక మూసాచెప్పిన మాటల నన్నిటిని నమ్మించుండెను. కాని యాతనిమిత్తమి కేయ వైఖో యనుమానము కలిగించెను మూసాచెప్పిన వారిప్రకు గానియొద్ద కీతడు బోయి విచారించి, వాట్టి యనిపి నెరుగమనిరి. మూసాను పోలీసువారు అరెస్టుచేయుచి కాతడు రెండవతరగతిబండిలో మౌరూబాదునకు వెళ్లుచుండెను.

బందరు డివిజన్ తాలూకా డివిజన్ లో మహాసభ.

మహిళా బందరు డివిజన్ లో:—బందరు దివి తాలూకాలో డివిజన్ మహాసభ డివిజన్ లు 2 వ తేదీన మచిలీ బందరులో జరిగెను. మాంటేగు గారికి హృదయ పూర్వకముగ సన్మానము నింపవలయున, కాంక్షాను లీల సంస్కృత విధానము నామోదించుచును, మహమ్మదాళీ కాలదాళి గూర్చు ఇతర సభ్యులకును తక్షణము విడుదల చేయవలయున, భాషాప్రముక్త రాష్ట్ర విభాగము నామోదించుచును చెప్పపురి రాజధానిలో తెలుగు భాష మాట్లాడువారికింద తిని ప్రత్యేక కాంక్షాప్రార్థనను వెలువె యొంగరెంకి కోరునకు తీర్మానము లా నొంపబడినది. (తండ్రివాడ)

ఒక జర్నలు సేరాభాగామే మిగిలియుండును.

లండన్, డిసెంబరు 1:—మ్యానానా యుగ స్థానము ఇదివరకే బ్రిటిషువారి స్వాధీనమైనవని తెలియకన్నుల తెప్పగాని నేలలు అపురమునకు ప్రత్యేకపడి కన్నులుండెను. ఇది కలకత్తా ప్రాంతము బ్రిటిషువారి కధమైనవని తెలిసి వెలక నా యారకుండెరి. ఈ అధినివేయకుండు జర్నలు సేనానా ముందరము యుద్ధమునకును, ప్రత్యేకమునకును బాధిని నెంకము బ్రిటిషువారి కధమాయెనని నమ్మబడుచున్నది.

పత్రికానిర్వహణము

లాన్సుడౌను ప్రభువుగారి లేఖ ఆంగ్ల దేశము నం దలజడి గలుగి జేసినది. ఆంగ్ల దేశముం దినవేల, అధినివేల రాజ్యములవారిని చీకారువర విడిచి. ప్రభు దేశము లందు సంతసము బుకొల్పినది. మహా సందిగ్ధసమయములందు నిరుత్సాహము గలిగించుట సులభము. కాని ఏ కారణముచే త్రైత్య ప్రజలలో నొక్కమారు నిరుత్సాహము జనించే నేని, దానిని తొలగించుట కష్టపాత్యముగను. సంగ్రామవిజయోత్సాహములలో నొక రగు లాన్సుడౌనుగారిట్టి నిరుత్సాహము జాపుటచే, వరిభామికాతావలంబు గు హెండరుసను మొదలగు వారికి సాధ్యమగుటకుల సాగించుట అవకాశము గలిగినది. కాని వెంటనే ఆంగ్ల దేశముంతయు మేల్కొనినది. లాన్సుడౌను ప్రభువుగారి యభిప్రాయముల గూర్చి దృఢమగు యశస్వతీ దెబ్బచున్నది. సామ్రాజ్యాధికారతావలంబు లందరును వెంటనే సమావేశమయిరి. ఆ సభలో ప్రభుత్వ మంత్రీసభ్యులు అగు బోనార్లగారి రోసగిన యువ న్యాసమున, లాన్సుడౌనుగారి లేఖపై తీవ్రవిమర్శనము గావించబడినది. ఈవిషయన సాధికారిక బడినచో, ప్రపంచ సంతోషకారకుల క్రతిభ మితిమీరును. ఇట్టి సంతోషములు తిరిగి సాధించుచు చుండును. సాధి క్రతులను విలువలేని కాగితపు తునుకలుగ గణనజేసిన శత్రువర్గము వారు ప్రస్తుత సాధికారతలను లెక్కజేసిన రను విశ్వాసమున కాధారములేదని బోనార్లగారు నడిపిరి. ప్రపంచముంతయు జర్మనీకి విరోధముగనున్న పుడే, ఆంగ్లేయులు తమ ప్రతిజ్ఞను నిర్వహించి కొనక బోయినచో, సూతనపర్జితులలో కామ్యాన్య సిద్ధి బడముట దుస్సరమని బోనార్లగారు స్పష్టపరచిరి. సంగ్రామములో జర్మనులు అకజయము గాంచి, యుద్ధము ప్రయోజనకరము గాదని గ్రహించిన గాని, మిత్రమండలి యాశయము నెరవేరజాలదు. లాన్సుడౌనుగారి యూహ ననుసరించి సాధి కొడబడినచో, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యవైభవము నిలుచునని నని యూహించుట కెక్కి యవకాశమును గాన్పించును. ఏ కారణముచే త్రైత్య సంగ్రామము గూర్చిన యలసభావము క్రబలి, కామ్యసభలోతక్షణసాధికారము ప్రజ్వలించి యెడల, ప్రస్తుతప్రభుత్వమువారు తమ యుగ్యోగమును నిర్వహించరని బోనార్లగారు నిస్సందేహముగ బలికిరి. తుట్టుతుడకు ఆ సమావేశమున లాన్సుడౌను ప్రభువుగారి లేఖ పూర్తిగా రూఢింబడినది. ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయముగూర్చి యాటంబూర్ల తేలియున్నది. ప్రభుత్వ సభ్యులె రింగేన, లాన్సుడౌను గారు సంగ్రహించిన దయు, సంగ్రామవిజయమే తమ పరిమలకృతము, ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నాడు. లాన్సుడౌనుగారు గూడ లేఖనిషయము బాధ్యతాయంతయు తమదేయని యంగీకరించిరి. ఆంగ్ల దేశ పత్రికలన్నియు జాలవరకు లేఖ విషయమై అసమ్మతి దెబ్బపుచున్నటుల చూపుట వాస్తవమై గన్పట్టుచున్నది. డెయిలీ మేములు పత్రిక అధికారిగముగ ప్రాసించి, లాన్సుడౌను

గారు, నాగరిక ప్రపంచము నాశన మగునని భయపడుచుండిరి. కాని నాశనముక కన్న నింకను నష్టప్రదమగు విషయము లనేకములు గలవు. వివాదమునకు భయపడినచో, బానిసత్వము దప్ప వేల కలిత ముండదు. ఇట్టి భావము లే త్రైత్య ఆంగ్లేయీయా పత్రికలో గాననగును. "ప్రస్తుతము యుద్ధముంచిన నిరుత్సాహముల కింక జేమా? విజయోత్సాహమువరకు మనము పోరాడవలసి యుండును. అటుల సమయము గావించుటకు మనస్సు లనుకూల బోయినచో, జర్మను బానిసములను ఉత్తమునీతిగా జేంచుటకు మనకు వ్యాత త్రైత్యముండ"దని త్రైత్య ఆంగ్లేయీయా పత్రిక ప్రాసించిరి.

అధినివేల రాజ్యములు గూడ ఆంగ్ల దేశమున జేంది రనుటకు ఆ ప్రమాణిషరు గారి యువ న్యాసమే నిదర్శనము. ఆంగ్ల దేశము సమద్రస్వాతంత్ర్యముగూర్చి శత్రువులతో చచ్చుచుట వరిభాసాస్పదమని వారు నుడిపిరి. శత్రుదేశములో లాన్సుడౌనుగారి లేఖ యుత్సాహము జనింపజేయు యం దాశ్చర్యము లేదు. మీమిక్కిలి అక్కడి వారాపత్రికలు లాన్సుడౌనుగారి యుత్తరమునకు, ప్రభుత్వమువారయండ గలదని, వాక్యల న్యాసమే జేయుచున్నది. శత్రువుల సమదేశముల గూర్చి ఎవరికైనను విశ్వాసము గలదేని జర్మను ఛాన్ సెలరుగారి యువ న్యాస మట్టి యభిప్రాయమును తొలగించగలను. లాన్సుడౌనుగారి కిది తగిన క్రత్యుత్తరమని చెప్పనొప్పును. రుష్యా సంగ్రామమునుండి జారుట వలన, జర్మనుల యుత్సాహ మతీతయించినది. ఇంతవరకును వివిధరంగములును, జర్మనులే విజయము గాంచినయు, జలంతగ్గాముల విధానము జనప్రదమగుననియు, జర్మను ఛాన్ సెలరు గారు దంభముల పలికిరి. వారి యువ న్యాసమున ఎట్టికశ్చాత్రావము గాని, విశ్రుత గాని గన్పట్టును అట్టి వారితో సాధికీయకొనుట ఆత్మనివాళిహేతు వగును. మేముగూించినటుల మద్రాసు త్రైత్య పత్రిక తిరిగి తన యభిప్రాయమును మార్చినది. సంగ్రామ విజయోత్సాహము నింతవరకు జాపుమా, గత సంచికలో, లాన్సుడౌనుగారిని సమర్థించినది. లాన్సుడౌనుగారు అవ్యక్తమును వెలిబుచ్చిరి, నేటికత్రికలో తిరిగి మద్రాసు త్రైత్య పత్రిక వ్రాయబూతు వింతగ నున్నది.

సంగ్రామ పరిస్థితులందు విషమస్థితి సాధించినది. మిత్రమండలి సంగ్రామ పూర్వములు తారుగూరు గావని వచ్చినవి. రుష్యా వెరుకంజ నై చుటయే, యీ విషమస్థితి మూలకారణము. రుష్యా తుడవరకు నిలువబడిక బోయినను, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము గొడ్డుపోవలేదు. సంగ్రామమును విజయము తమకొరకు గొనసాగించుటకు, భారత దేశము బర్ధకంజు రాత్ర యున్నది కాని ప్రస్తుత నిర్వహణాధికార భారతభూమి తగిన సాయము గావించుట కష్టపాత్యము. దేశములో ఆత్మవిశ్వాసము క్రబలవలెను. సంగ్రామవిజయమును దియారు జేయుటకు దగినధన సమృద్ధి ఉండవలెను. కరిత్రామిసంకడ ముండవలెను. సంగ్రామ విజయోత్సాహము, జాతీయహృదయాంతరాళమున క్రవేళించవలెను. అదుచే సర్వలక్షణకరపూర్ణ యగు భారతమాతయే యీ కార్యమును నిర్వహింప సమర్థురాలగును. ఇందుకు సాయము, భారతదేశమునకు స్వకరిచాలనాస్వాతంత్ర్య మొసకట దక్కవేమగుప్పించును. సామర్థ్యాతీతయముతో గూడు కొన్న భారతదేశమే సంగ్రామవిజయమునకు పూర్ణముగ తోడ్పడగలదు. అందుచే స్వకరిచాలనా

సమస్యను సంగ్రామసమస్య నుండి వేరుచేయుటకు ఏమి గాన్పించును. ఈ విషయమై దూరదృష్టితో జరికించిన యెడల, స్వకరిచాలనోద్యమమునకు ప్రతికూలముగ పనిచేయుచున్న భాంతీయులు గొందరును, ఆంగ్లోహైందవులు గొందరును, సామ్రాజ్యవిరోధులు లని యంగీకరింపకొ దప్పదు. సామ్రాజ్యవిరోధుల హక్కుముల బాటికక, బాధ్యత గల హైందవనాయకులును, ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులును హిందూ దేశమును సామ్రాజ్యకరోభా భాసమునముగ జేయుటకు తోడ్పడి. సంగ్రామ క్రతిజ్ఞా నిర్వహణము జేయుట ముఖ్యవసరము. సంగ్రామవిజయముని వ్యాప్తిత్రయమే విజయమే. మూలముగ వ్యాప్తిత్రయము నైకొనిన హిందూ దేశముకన్న, వ్యాప్తిత్రయవిజయమునైకొనిన నైకొనిన దేశముయొక్క భాగముదేశమేది యుండును?

స్వకరిచాలనము—భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములు.

స్వకరిచాలనము, భాషా రాష్ట్ర విభాగము, ఆంధ్రుల రాజకీయాయులని చెప్పనొప్పును. స్వకరిచాలనమునకు రాష్ట్రనిర్మాణము పుష్టి గలిగించునని ఆంధ్రులు విశ్వసించుచున్నారు. ఏని విశ్వాసమునకు నానాబలము గలుగుచున్నది. గత సక్రవారపు త్రైత్య ఇండియాపత్రికకు రాజకీయ సంస్కరణముల గూర్చి వి. కి. మాధవరావు గారిక లేఖను ప్రాసించి. అందు స్వకరిచాలనా ప్రదానావసరము గూర్చి చక్కగ విమర్శించిరి. స్వల్ప సంస్కరణము లెప్పుడును, విశాల సంస్కరణములకు క్రతికూలములుగ బరిణమించును. ఈ సందిగ్ధ సమయమున, చాలకులు గాని పాలితులు గాని వెడద్రోవల ద్రొక్కిరేని, దేశభివృద్ధికి భంగ మొనర్చినవారగుదురు. వి. కి. మాధవరావుగారు దెలిపిటుల, సంస్కరణ ప్రదానము ఆందోళన కారకులను శాంతిపరచుటకే గాదు. సామ్రాజ్య సుస్థితియునుకే స్వకరిచాలనాప్రదానము ముఖ్యవసరము. ఈ ముఖ్యసూత్రమును గ్రహింపలేక, యింకను అభివృద్ధులు గొందరు ప్రజలపై యవిశ్వాసము గనుబుచ్చుచున్నారు. ఈ యవిశ్వాసము దొలగనంతవరకు, చాలకుల ప్రయత్నములు విజయము గాంచనేరవు. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్న హిందూదేశము సామ్రాజ్యమున కెట్టి సేవజేసినను, దానికి విలువ యుండును

పరిచాలనమున బ్రతిష్ఠ వైఖరి నిలిచి యుండవలయుననియు, ఆంగ్లోహైందవుల కెక్కడు స్వతంత్రము లవసర మనియు, అభికారవర్గపు ప్రాచీన సిద్ధాంతములైయున్నవి. ఈ సిద్ధాంతములు ప్రస్తుత కాలమునకు సోకడవని, బాధ్యత గల ఆంగ్ల రాజ్యాంగ వేత్తలు స్పష్టపరచుట అవసరము. మాధవరావుగారి యభిప్రాయమువారముగ మాంటాగూ గారెపుడవలించుచున్న పద్ధతి విశేష ప్రయోజనకారి గాదు. ఇ తక్షణము, క్రభుత్వకార్యదర్శిగారు హిందూ దేశమునకు హిందూయులు నొసగ నిశ్చయించితిమని ప్రకటించి, క్రజ లీ దేశమునకు సరిపడునటుల ఎట్టి స్వకరిచాలనా విధానమును బాధితురో దెయ్యవలయు నని గోరినచో, నెక్కడు సమంజసముగ నుండక దని మాధవరావుగారి అభిప్రాయము. ప్రస్తుత మంగ్రావలంబనముచే, అక్కకు మాలిం, విధానము కన్నయు స్పృహకబడుటకును, జాతీయోద్యమమునకు భిన్నముగ గొందరు క్రవర్తించుటకును, అవకాశ మేర్పడుచున్నది ఈ తరుణముచే నను, మాంటాగూగారు తమ నిర్ణయము ప్రజలకు కోశాధికార మొసగి

శాసనవిద్యారాసనము కార్యవిద్యారాసనము సభలో బహుమతిల జేయుటయేమియును, సువ్యక్తపరచుటయవసరమని మాధవరావుగారు వ్రాయుచున్నారు. ఇట్టి నిశ్చయమును స్థానిక క్రభుత్వములకు తెలిపి, వారి యభిప్రాయముల నైకొని క్రభుత్వకార్యదర్శియు, రాజప్రతినిధియు స్వకరిపాలనా విధానము దయారుజేసి ప్రకటించుటయవసరమని మాధవరావుగారు యభిప్రాయము. సంపూర్ణ స్వకరిపాలన మొనరించుటలో సాధ్యమగునో, అట్టి యంతరములు గూడ క్రభుత్వమువారిచే ప్రకటింపబడవలెను. ఈ విధానము తుట్టుతుదకు పార్లమెంటువారి యనుమతి గాంచవలెను. ఇది అయిదువత్సరములకును పార్లమెంటు సభవారు, అంతరములనుసరించి స్వకరిపాలనా విధానమూ చరణలో బెట్టబడుచున్నదో లేదో విమర్శించుచుండవలయు ననియు, ఈ మార్గము ననుసరించినచో, సంపూర్ణ స్వకరిపాలనమును పడునైపువత్సరములలో హిందూ దేశమునకు ప్రసాదించుటకు సాధ్యమగుననియు, మాధవరావుగారు చెలుపుచున్నారు.

మాధవరావుగారు బాధ్యత గలిగిన నాయకులు. వారి వాక్యములు త్రోసివేయదగినవి కావు. ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞులు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ చెలిపి ప్రభావములు సత్వరముగ ఫలితము గాంచుచుంటు, ప్రయత్నించుట యవసరము. ఆంధ్రుల లాభముండదు. మాధవరావుగారు సూచనలలో, రాష్ట్రములన్నియు భావలబ్ధి నిర్మోహబడవలె నని స్పష్టముప బడియున్నది. వీరు రాష్ట్రవిద్యారాసనమును గూర్చి తమ వట్టుదలను విమర్శించి, ఢిల్లీ ఇండియను సంఘము వారి నిజ్ఞాపన మూ మా కార్యకర్తలము జేసెడిది. అందు, ప్రత్యేక ఢిల్లీ రాష్ట్రము నామాన్యభావ ననుసరించి నిర్మోహబడవలయునని, నిరూపించబడినది. కాలముగడచిన కొంచిన ఆంధ్రుల యాశయములకు బలము గలుగుచున్నది. కాని ఆంధ్రుల తరుణమునకు దగిన ప్రయత్నముల గావించలేక, ఆశయఫలితము దూరమగుట నిశ్చయము.

కేరళ విశ్వవిద్యాలయము

కేరళ విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమును నిర్ణయించుటకై తిరువాన్కూరు క్రభుత్వము వారొక యువసంఘము నేర్పఱచి రని, వెనుక నొక మారు తెలిపియుంటిమి. నూతన విశ్వవిద్యాలయమును, ప్రస్తుతి హైందవవిశ్వవిద్యాలయపు నకలుగ దయారుజేయుట లాభకరము గాజాలదు. కాశీనగరముదలి విద్యాలయము లాభకరముగ నుండలేదు. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము చెన్నపురివిద్యాలయము బోలి యున్నది. స్వదేశసౌఖ్యములకు నూతనమార్గ మనలంబించుట కెక్కుడు యవకాశములు గలవు. దేశ భావలద్యారా విద్యల నేర్పవచ్చును. పరిశ్రామిక విద్యను విద్యాలయముల బ్రవేశ పెట్టవచ్చును. విద్యార్థుల పురోభివృద్ధి కాటంకము గలిగించు కొరమాలిన నిర్బంధముల దొలగించ వచ్చును. నూతన కేరళ విశ్వవిద్యాలయము జేకమునకు నిజమగు నుపకారము గావించుగాక యని గోరుచున్నాము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ మెప్పుడు సఫలత గాంచునో, తెలియకున్నది.

కాశీహస్తీరథ

ఈ సభ గూర్చి ప్రతిపూలురచే ప్రదర్శించబడిన యస్మరములను, ఖండించుచూ సభ కేటించిన రాజా డి. కె. వెంకటస్వామయ్యని బహదూరువారు

పంపిన లేఖను వేరొకచో బ్రచురించితిమి. మొయిలు పత్రము, తన కసత్వసమాచారము బంపిన విలేఖకుని గూర్చి విచారణ జేయుచున్నట్లు, శనివారమున ప్రకటించినది. సత్య మెన్నటికైనను క్రస్తుటము గాక తప్పదు!

సి. ఆర్. దాసుగారు

కృష్ణుగారి విధానము వంగదేశ సభలో చర్చికబడలేదని తెలిసికొనుటకు సంతస మగుచున్నది. అగ్రాసనాధిపతి యగు సి. ఆర్. దాసుగారు తమ కాలము నీ విషయమై చర్చతో వ్యక్త పుచ్చుచుండుట కభివందనములు. రాష్ట్రములకు సంపూర్ణమగు స్వకరిపాలన మవసరమని వీరు నెల విచ్చి. హైందవక్రభుత్వ సంస్కరణము గూర్చి వీరి యభిప్రాయ మెద్దియో, తంత్రీవార్త జదివిన గ్రాహ్యమగుట లేదు. కాంగ్రెసు సంస్కరణములకు వీరు సంపూర్ణమోదము తెలిపినయే నమ్ముచున్నాము.

నారీమణుల విజ్ఞాపనము

భారతీయ నారీమణులు మాట్లాడుగారి కంపెనీ, రాయబారములో మహమ్మదాల్ గారి తల్లిగారు సంయుక్త రాష్ట్రముల తరపున సభ్యురాలుగ జేర్పబడుట సంతోషకరముగ నున్నది.

స్థానిక చార్తరులు

తపాలానోటీసు:— కొలంబోవారుగ దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పంపబడు తపాలు ఈ నెల 5 వ తేదీ 5-25 నిమిషములకు చెన్నపురి జనరలు తపాలాఫీసులో కట్టివేయబడును.

కరణములసభ:— బాబ్లూలో జరుపబడునని చెప్పబడిన కరణముల సభకు తామర్యక్షత నహింపనంగీకరింపలేదని గా. మోదన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారు మాకు తెలిపి వచ్చి.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:— చికాల లక్ష్మీనరసు పెట్టిగారి మీ ప్రకారము వారి కుమార్తె వైసమా జము వాకి మాటు రూపాయలను పంపిరి. అని సమాజము కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

రామాయణ పురాణము:— తిరువద మరమారు వాక్యములను విద్యాన్ సాంబమూర్తి కాశ్రిగారు ప్రతినినము రాత్రి 8 గంటలు 10 గంటలవరకు తంబు పెట్టి ఢిల్లీలో నాగప్పస్వామి పిళ్లయారు ఆలయము వసంతమంటపముపైని వాల్మీకిరామాయణ పురాణమును చెప్పెదరు.

భారతీయ యవజన సంఘము చింతాద్రి పేట:— మిస్. ఎం. ఇబ్రహీంబాయి వి. ఏ. గారొక ప్రయత్నము కాన్ నర్సరు జరిపి అందుకలన వచ్చిన క్రమములో ఖమ్మంబోను మిగతా యా 81.7-3 లకు వై సంఘమువారి రాత్రి ధన్యసాదకాలమ విరాళముగ నొసగి.

చెన్నరాజధాని కాంగ్రెసు కమిటీవారు:— ఈ నెల 5 వ వారములో ప్రత్యేక రాజధాని మహాజనసహజే శమున జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. హిందూపులితా సంపాదకులు ఎన్. కన్నూరి గంగయ్యగారు అహ్మదాబాద్ కు వెళ్లుకొనబడిరి. కల్లకొట వాక్యములకు కె. పి. రామన్మోహన, వి. ఏ. గారు మహాజన సభాధ్యక్షులుగ నెన్నకొనబడిరి. రాయపేటలో గోవిందవిలాసు మందిరమున వై మహాజన సభ జరుపబడును.

భారత బాలభక్తి విహారసమాజము:

నేను 3, 4 గంటలవరకు రామకృష్ణపీఠిలో బాతీయ ప్రారంభ విద్యాపాఠశాల యొకటి తెరవబడును. బాలరతును బాలికలకును ఈపాఠశాలలో ఉచితముగ విద్య నేర్పబడును. నేటి సాయంకాలమే 6 గంటలకు చెంగాబాదు జిల్లాతియేటయలో ప్రజలకు విద్య అను విషయమును గూర్చి ఒక ఉపన్యాసము చెప్పబడును. వాడిగూ గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

సిటీ సివిలుకోర్టు:— 1892 సంవత్సరములో నేర్పరుపబడిన వైకోర్టు సీక్రెటరు జూర్జి దినము ఈ నెల 1 వ తేదీ శనివారమున జరుపబడును. కోర్టు ఏర్పరుపబడిన దినమునే సీక్రెటరుగ ప్రవేశించిన టి. ఆర్. శ్రీవాస అయ్యగారి సీక్రెటరు జూర్జి దినము గూడ అదినముననే జరుపబడును. సిటీ సివిలుజడ్జిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. విమానిలయలోపిల్ల, సి. కె. మహాదేవఅయ్యరు, మున్నగువారుస. భను అలంకరించిరి ఉపన్యాసముల యనంతరము సభ్యులకు పలహారములు పంచిపెట్టబడెను. పిదప వారందరూ కలసి ఛాయాపటమును తీయించుకొనిరి. అంతటితో ఉత్సవము సమాప్తమయెను.

అగ్రెవెన్ టిన్ ఫరీత్ ఫలితములు:

మాసములో జరిగిన అగ్రెవెన్ టిన్ ఫరీత్ లో నీ దినన నెంబర్ల వారు గృతార్థతను బడసిరి. 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 21, 22, 24, 25, 27, 29, 29, 30, 31, 35, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 63, 64, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 81, 81, 82, 83, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 102, 104, 106, 108, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 140, 142, 143, 146,

చెన్నపురి చిత్రవస్తు ప్రదర్శనము:

దర్శకులు టి. విజయరావువారెగారు నూకిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— చెన్నపురి వస్తుప్రదర్శనమునకు వచ్చు మూడవ తరగతి ప్రయాణికులకు మకరాసు, దక్షిణమహారాష్ట్ర చైత్రవారు తమ్మకర్తలకు టిక్కెట్లు మెసంగదురు. రాక పోకలకు ఒక్క టిక్కెట్టును తీసికొని, నావద్దదొడు ఫారములో ప్రయాణికులు బయలుదేరు ఫలమున ప్రేమమూర్తు సంతకము చేయించుకొనియున్నయెడల, వీరిని వరల నూరకయే లింగి ఈ కంపెనీవారు చెన్నపురినుండి తీసికొనిపోవుదురు. ప్రయాణికుల బండ్లలో పంపబడు చిత్రపటములకును, నితరవస్తువులకును కూడ ఈ తమ్మకర్తలకు వర్తించును.

సుగుణవిలాస సభ, సావిత్రినాటకము:

సుగుణవిలాస సభవారు మొన్నటిసాయంకాలము సావిత్రినాటకమును చక్కగా ప్రదర్శించిరి. సుమాలి వేషధారియగు వోరస్వామి అత్యంగారు అందజేకంటె పెక్కుడు సామర్థ్యమును గనబరచిరి కొన్నిచోట్ల వీరి హాస్యము విచిత్రమిడినది తోచుచున్నది. సావిత్రిపాత్రయ రూపమునను, నయననను సమముగ నున్నట్లు గన్పించెను. ఆయినను పాత్రయ చాల రసవంతముగ పోషించబడినది. చిత్రాశ్వ పాత్రధారి అనావశ్యకమగు నటనయను చాలరకు గనబరచెను. అభినయము చాలరకు అస్వాభావికముగ నున్నది. మొత్తముమీద నా పాత్రయ బాగుగ నె పోషించబడినదని చెప్పవచ్చును. సావిత్రి అత్తగారికంటెను తల్లికంటెను పెద్దదిగ కన్పించుట దౌచిత్యముగ లేదు. ఒకరిద్దరు తప్పు పాత్రధారులందఱును చాల మెల్లగ సంభాషించుటయు, రిజర్వుకు క్లాసులోనున్న వారికైన బాగుగ విప్పించకుండుటయు విచారణీయము. స్వయంతుకు కండ్లు పోయి నచ్చుచున్న తల్లిదండ్రుల గలసికొనుటయు, సత్యంతుని మరణదిన మాసన్నమగుట తెలిసికొని సావిత్రి విశేషముగ కోకించుటయు ఆత్యంత మహిమరముగ ప్రదర్శించబడినవి. యిటుని సావిత్రి వెంబడించు రంగము కడు ప్రసంగనీయముగ నున్నది.

మాంజుగూరు కలకత్తా చేరుట:

రాజప్రతినిధియూ, పెమ్మసర్వప్రభృతి మున్నగువారు తమ్యునరంప మాంజుగూరు 2 వ తేదీ ఉదయమున కలకత్తా నగరమును చేరిరి. జనరలు ప్రేంజిగారును రోస్టుష్ ప్రభువులు కార్యదర్శి రాజప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగిరి. నేటినుండియు విష్ణుపములందుకొనబడును. ఈ దినమున నాలుగు సంఘములు పత్రికలు లిప్పించును.

ఆవరుడె ఉత్సవసన్నాహములు:

సింలానగరమున ఆవరుడె ఉత్సవసన్నాహములు వెళివెళి సాగుచున్నవి. వెయ్యిటి నాటకకాలముందు సాయంకాలపు ప్రదర్శనము మున్నగునవి జరుపబడును. ఆవరుడెనికి సహాయమొనరింప ఈ నెల 11 వ తేదీ నాని 13-వ తేదీనాని సినిమా ప్రదర్శనము జరుగును. "లక్ష్మీబాగు" నిమిత్తము శ్రీవక్రకర్తి తనబహుమానలనంపెను. వర్తకులుమున్నగువారు భనమును కొందరును, బహుమానముల కొందరునొసగిరి.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతుల ఏజెన్సీ)

ఇంగ్లండు

మిత్రమండలి సాంగ్రామికోద్దేశములు.

లండను, డిసెంబరు 1:— “డెయిలీవర్క్మన్” విలేఖనుకు సందర్భింప లాండ్సుడౌను ప్రభువుగారికి చెప్పి:— ఈ లేఖయంతయు నాస్వంతమని అందఱును తెలియదగును. దానివ్రాయుటలో నే నెవరినెవరను నాలోచింపలేదు. ఇతరులు నాకు ఆభిప్రాయముల నూచించినది ఆసందర్భముగ కొందఱ తాలోచించుచున్నారు. దాని నేనంగీకరింపను.

యూనియన్లు కక్షవారి అసమ్యతము.

లండను, నవంబరు 30:— “కన్సర్వేటివు యూనియన్లు” కక్షలవారి ప్రతినిధు లొక సభగావించిరి. దేశమునందన్ని భాగములనుండి ప్రతినిధులు సభకు బోయిరి. సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెన్సు, వాల్టరు లాంగ్, వైకాంటు ఛాన్సెలరు మొదలగు వారల నేకమంది సభకు వచ్చిరి. ఆసమయమున బోస్టాగా రాల్ఫును తీరముగ గొప్పించిరి. ఆయన తరమున వ్రాయుటలో లాండ్సుడౌనిగారు తమ స్వంతభిప్రాయమునే తెలియెగాని మరెవరిదని తెలుపలేదను సంగతి నతడు రూఢి పజ్జచెసె. ఈమాటలు సభకు లందఱంగీకరించిరి. మరియు నీకక్ష అధికారులను కక్షవారును దీనికి పూర్తిగ తమ యనంగీకారమును తెలిపిరి భావింపవచ్చును.

జ్యోతిషశాస్త్ర ప్రాయము.

జ్యోతిషశాస్త్రము లాండ్సుడౌనిగారి లేఖనుసంతోష పూర్వకముగ నాదరించి దాని నెంతయోగోష్ఠిగ జూచుచున్నారు. దీనిబట్టి ఆంగ్లేయులు న్యాయమునకు వచ్చుచున్నారని ఆపత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

బోస్టాగారి ఉపన్యాసము.

లండను, డిసెంబరు 1:—లాండ్సుడౌను ప్రభువుగారిలేఖను గర్హించునపుడు బోస్టాగారికి చెప్పి:— మనము కొంతి కొంతన, ఇకమిద నెల్లకాలము కొంతియందు నటుల రిగిస్తూవున్నామని పొందుటకుమాత్రమే యుద్ధము నారంభించితిమి. అట్టి పూర్వోక్తమిప్పుడు సంధిని గావించుకొనుటవలన లభింపజాలదు. ఇప్పుడు అన్ని బాతులవారిని సమావేశము గావించి శస్త్రత్యాగమును గూర్చి తిర్చిదిద్దుటకు సిద్ధముగనుండు మా ప్రయత్నంపై జరిగిపోవునెమో యను దురభిప్రాయమున లాండ్సుడౌనిగారి యుద్ధమును వ్రాసిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము శస్త్రత్యాగము చేయవలసినదని బ్రెటను జర్మనీకి నూచించుటకు గూడ వెనుకొనుటకు సతదాసమయమున జ్ఞాపకముజేసెను. జర్మనులట్టి యాలోచనమే యసందర్భమని అట్టి ఉద్దేశముల నూచించు పుస్తకముల ప్రకటింపవలదని కొనించెను. ఇప్పటికి గూడ నాకాశముననే యుద్ధమని అభిప్రాయము. పైని కవుల రాసినట్లు లనుకొనినంత విజయకరముగ నుండకుండుటకు జర్మనులలో నసంఖ్యప్రతి విశేషముగ ప్రబలియుండవచ్చునని అతని నమ్మకము. నేను సంధిగావించిన చారిత్రమం దంతటను గొప్పకేష్టిదమును గావించిన ప్రజలే యంత్రమున నిట్టి క్రూరముజేయ సమకట్టి కో యట్టియంత్రమునే అట్టి ప్రజలహస్తముననే అనుకూలసమయమున నిష్టానుసారముగ నుపయోగించుటకు మన మవకాశ మిచ్చినవారమగుచున్నాము. సంధిశత్రువున సంతకముజేసిన మాత్రమున నిట్టి ప్రజలన్ని గాతుల సఖ్యతను నిలుపరు. ఏవిధమున వారట్లు నిలుపగలరు? ఇప్పుడు ప్రపంచమంతయు వారివైరుగ బడినది. ఇట్టిఅకాశముక ముందెన్నడును రాజాలదు. ఇప్పుడే మనస్వాతంత్ర్యముల మనము బొందవలయున్నవి డింక నేవెయో క్రొత్త సంగతిసందర్భము లందెట్లు ప్రయత్నింపగలము? యుద్ధమువలన లాభ ముండజాలదనియు పైనికాయంత్రములమున తెలుచిన తెలుపులన్నియు నెరవేరు ననియు నెన్నెనను ఉద్దేశంపదాదను సంగతి మనమిప్పుడు విజయము దిట్టవలసిన శత్రువులకు బాగుగ బోధపడగలదు. యుద్ధ మొనరించి విజయ మొందుటవలననే యుద్ధమంతముగ నని తెలుప నవసరములేదు. మనము శత్రువులకంటె నెక్కుడు చాలవేధిక సామర్థ్యముతో పోరాడగలమను నభిప్రాయము నెట్లన జర్మనులలో వ్యాపింపనిచ్చిన మనదండుమును కోరిన ఫలితములు సిద్ధింపగలవు. లాండ్సుడౌని ప్రభువుగారిలేఖ కొంతి వారుల నుత్సాహించి ప్రజలమందెమున బ్రవేశించి దొరతనము

వారు వారిసహాయము నాశింపలేకుండు స్థితివచ్చిన దొరతనము వారొక గడియయైన యధికారము నందుండ ప్రయత్నింపవలసి యతడు హెచ్చరించెను. లాండ్సుడౌని గారి సలహా ఆధారమున గావించబడినసంధి మనకు పరాజయ మునగునదేయగును. చివరవరకు యుద్ధము నొనరించి విజయమును బడయున్న బ్రిటిషుసామ్రాజ్య వికాసతత్వము తన స్థిరతత్వమును నిలపుకొని ఇకముందు మరింత యధోగమగ పరిగణింపగలదని యెక్కువైన నమ్మకలరా?

యూనియన్లు; మిత్రమండలిసభ

లాండ్సుడౌని ప్రభువుగారి లేఖతో నేకీభవింపకుండుట కొక తీర్మానమును గావించి పై సభవారు మిత్రమండలివారి అంతర్జాతీయ సభ కొక తంతినంపిరి.

దొరతనమువారి యభిప్రాయము

లండను, నవంబరు 30:— లాండ్సుడౌని ప్రభువుగారి లేఖను గూర్చి దొరతనమువారి కీ క్రింది యభిప్రాయము గలదని అధికారిత్వా బ్రెటనుగారికి తెలియవచ్చెను.

లాండ్సుడౌను ప్రభువుగారు తమ తరపున మాత్రమే మాట్లాడుచున్నారు. లేఖను వ్రాయుక పూర్వ మతే డిండుగురూర్చి దొరతనపుసభ్యులైనవారితోడను మాట్లాడలేదు సరియేగదా యుద్ధ ప్రత్యుత్తరములనైన నడుపలేదు. ఈ లేఖ అందఱికి నెట్టి యదృశ్యము గలిగించినదో దొరతనమువారికి నట్టి యాశ్చర్యమునే గలిగించినది. అతని లేఖయందలి యభిప్రాయములు దొరతనము వారి యభిప్రాయము నావంతయు నూచింపవు. దేశముల సాంగ్రామికోద్దేశమున నెట్టి మార్పున గలిగినదని యు నవి తెలుపజాలవు. ఇదివరకవి యెట్లుండెనో ఇప్పుడు నట్లనే యున్నవి. ప్రధానమంత్రి యు, అస్పిక్టరు బోస్టా, బాల్ఫూరుగారలను ఆ యభిప్రాయమునే వెల్లడించిరి. ఈయనోద్దేశము వివిధరీతుల క్యక్తీకరింపబడినది. వానినన్నిటిని నైమెకోగార్టీనల చెప్పిన ఒకే వాక్యమున జెప్పవచ్చును మన మొనరించుచున్న సాంగ్రామికోద్దేశము విజయమునొందుట.

ప్రతికాభిప్రాయము.

లండను, నవంబరు 30:— డెయిలీ గ్రాఫిక్ ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఆయన తర ముద్దెర్మము నొందినవారితో వ్రాసుబడినది. అప్పట్నుకమున జర్మనీ బ్రెటనుల సందర్భి గావించుకొన జూచు బ్రెటనులు కొలదిమంది మాత్రమేగలరు.

“డెయిలీటెలిగ్రాఫ్” పత్రిక:— మిత్రమండలి వారి యుద్దోద్దేశముల క్యక్తీకరించుట యందు వారితో నేకీభవించుచున్నాము. ఈపత్రిక అతని అభిప్రాయములలో ననేకము సంగీకరింప జాలవున్నది. అంగు ముఖ్యముగ సామద్ర స్వాతంత్ర్య వితర్కము — “పైనిక నిరంకుశాధికారమును స్వాతంత్ర్యమును గాపాడుచు నాగంతక కంటితకి పట్టుకొమ్మయై యుండుచున సముద్రస్వాతంత్ర్యములను గూర్చి యెట్టి రాజీనామా యును జరుగ నేరగు.

మార్షింగు పోస్టు:—లాండ్సుడౌను ప్రభువు గారు ప్రభువుల మందెము తరపున గాని “యూనియన్లు” కక్ష తరపున గాని మాట్లాడు చుండలేదు. అతని మహదాదేశమున గలిగిన గొప్ప యాశ్చర్యము జ్యోతిష సంకెళ్లకు మంచి మాటలతో నిట్లుపెట్టి, వాటికి లొంగిపోవలయునని బోధించుటయె యని తెలియదగును.

“డెయిలీక్రానికలు” పత్రిక:— సమానమైన సంధిని గావించుకొనుటకు జర్మనుల సిద్ధముగనున్నట్లు లాండ్సుడౌని ప్రభువుగారు మాట్లాడుచున్నారు. 1861-వ సంవత్సరమున విట్టోరియావక్రవర్తిని రాజకీయనిపుణు లెట్టి యభిప్రాయమున స్కెల్టన్గింగ్ పకోట్సేయునుల నిలకించుచుండినో ఆటలునె నిప్పు డాతుడు జర్మనుమిత్రుల జూడవలదు చున్నాడు. 1864 వ సంవత్సరమునందు మనము యుద్ధమున పాల్గొనకుండుటకు జూచి యత డెయిరు నేర్పుకొనగల్గుగన్నించుచున్నది. అంతః కలహములు భిన్నభిన్న మయియుండు రుష్యా యొక ప్రక్క ముండ తిక్కిన ఆసియా యూరపుల ధ్యప్రకేశమున 20 కోట్ల మంది ప్రజలు తన మాతృమైయుండు జర్మనీతో విజయవంతముగ జాతీయసంఘము నెల కొల్లుట పొనుజాలను. ప్రస్తుతము సంగిగావించుకొనుటకెట్టి అవకాశము లేదగు విల్లునగారి వాక్యముతో మే మేకీభవించుచున్నాము

“డెయిలీమెయిలు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.— చెడిపోవుటకంటె నింక నెక్కుడు అనర్థకములు వాటిల్లగలవని లాండ్సుడౌని ప్రభువుగారు పలుకుచున్నారు. జర్మనీని పూర్తిగ పరాభవించిన గాని అదియె విజయ మొందుచున్నదను మాటను వారు గ్రహింపజాలకున్నారు. చెడుట సంభవింపక పోయిన నింక సంభవించునది దాస్య మననది అతడు గ్రహింపలేదు. ఇతడు ఇంగ్లండుతరపున గాని, గ్రేటుబ్రిటను తరపునగాని, సామ్రాజ్యముతరపునగాని మాట్లాడు చుండలేదు. స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుకొనుటకు పేదరికము ననుభవింపదగు నని స్వాతంత్ర్యప్రియు లగు మన ప్రజలందఱును కోరుదురు.

సముద్రస్వాతంత్ర్యము.

లండను, నవంబరు 30:— అస్పిక్టరు హౌకమిషనరు గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించియుండ యుద్ధసహాయ కార్య దర్శి మెక్స్టర్ను గారిట్లుపలికి యుండెను. “సముద్రస్వాతంత్ర్యము” గూర్చి ఇదివరలో చాలవరకు చెప్పబడియెను. మన మట్లునకు సముద్రస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి యేమియు తెల్పింప బడలేదు.

స్వాతంత్ర్యము: ఎవరికి? సముద్రపు దొంగలకా లేక అంత కంటెను నీరులకా? (ఉత్సాహము) పూర్వ మెంత కాలమునుండియో నావికులు నిర్భయముగ రిత్త హస్తములతో సముద్ర ప్రయాణ మొనరించు చుండిరి. (ఉత్సాహము) సముద్రపు దొంగలకును అంత కంటెను తుమ్ములగు వారికిని సముద్ర స్వాతంత్ర్య మొసగుటకు బదులుగ మహా క్రూరముల మొనరించి సముద్రము నంతయు నవపిత్రము గావించిన ఆనాగరికపు ద్రోహులగు శత్రువులకా స్వాతంత్ర్యము నొసగుటయా? మనకు సముద్ర స్వాతంత్ర్య ముండ దగునదియు లేనిదియు మనము తెల్పింప నవసరము లేదు. మనకు సముద్రము మీద నెక్కుడు అధికారము గలిగి యుండటకు మనము మన హితార్థము మాత్రమే గాక శ్వాయ స్వాతంత్ర్యముల నభిలషించు ప్రతి జాతి వారిహితార్థము గూడ మన మింతగ యుద్ధ మొనరించితిమి. క్రూర మన నేమియో యెలుగని మన నావికులందు మనకుగల విశ్వాస మచలము. వారికి మనము చివరవరకు సహాయ మొనరింప దగును. (ఉత్సాహము) న్యాయ స్వాతంత్ర్యముల నిమిత్తము మనము చివరవరకు యుద్ధ మొనరింప వలయును. మనదృష్ట నిశ్చయమున నిలచు కయు లోపమున్నట్లుల గన్పించ నీయరాదు. అటుల మనము పరిపూర్ణ నిశ్చయము గావించుటవలన మన సంతతివారు హాయిగ జీవింపవచ్చును. న్యాయాన్యాయ విచక్షణలేని పాప గుడేయులవలన భయ మొంద నవసరములేదు. “పర్యత శిఖర మున జేసిన ప్రాధానోపన్యాస” నూత్రము నిలపుటకైన మనము యుద్ధ మొనరించి తీరవలయును.

లాల్లా లజపతిరాయిగారు.

లండను, డిసెంబరు 2:— లజపతిరాయిగారు ఆమె రికాసంయుక్త రాష్ట్రముల యంగున్నారు. వీరు స్వచ్ఛందము గ నె యటనుండి నట్లువినికి. వీరినిర్బంధా వాసమును గూర్చి సంయుక్తరాష్ట్ర దొరతనమువారితోడను తరప్రత్యుత్తరములు జరుపబడలేదని తమయభిప్రాయమని ప్రజాసభకుండు ఫిషరు గారు చెప్పిరి.

లజపతిరాయిగారి గ్రంథము.

ప్రచారకులపై కేసు చేయరు

లండను, డిసెంబరు 2:—లజపతిరాయిగారి గ్రంథమున వశపరమ కొనుటను గూర్చి వెడ్డిపుడ్డుగారి ప్రశ్నకు సర్దార్జీ కేవుగా రిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి:—భారతీయుల యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుకొనుటకును, నిజస్థితిగతులను వెలువరించు కొనుటకును ఎట్టి యాటంకమును లేదు. గాని లజపతిరాయి గారి గ్రంథ మరాజకమును ప్రేరేపించి క్రూరములను ప్రోత్సహించును. లజపతిరాయిగారికి జర్మనీవారి ఏజెంట్లతోడ విశేషమగు సంపర్క మున్నది. జర్మనీవారియొద్ద నుండి యాతడు ధనమును గ్రహించెనని విశ్వసించుటకు కారణము లున్నవి. హిందూదేశమున కలవరమును గల్పించి తమ్యాలమున జర్మనీయులకు తోడ్పడుటయే వారిగ్రంథముయొక్క యుద్దేశము.

ఎంగుఇ:డియా గ్రంథమును ప్రచురించినవారలపై క్రిమి నలు చర్య జరుపనాలోచించి యుండలేదని వెడ్డిపుడ్డుగారిొన రించిన వేరొకప్రశ్నకు కేవుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

లాయదుబ్బాగారి సందర్శనము.

పూర్వము, దీనినెబరు 2:— "వెటిలు వెరియను" పత్రికా విలేజుకు సందర్శించి లాయదుబ్బాగారిని కలవించి. ప్రస్తుతస్థితి చాల వైచిత్ర్యముగనున్నది. మనయుద్ధేక ప్రముఖ తక్కినయు నొడబడి తీరవలయును. మనకు సైనికులు, సామగ్రులు, ఆర్థికసంపదలు అత్యధికముగ గలవు. మరియు వ్యాయముకొరకు పోరాడుచున్నార మను గొప్పవిశ్వాసము గలదు. అధికార ఆలోచనల ఏకాగ్రత యెట్లు లభింపగలదని మనము చూచుకొనవలయును. మనము కాలమును వ్యర్థముచేయక యుద్ధమున విజయమునొంద తీర్మానించుకొనిన తప్పకుండ విజయమునొందగలము. మనకు మనోనిశ్చయమును, కాంతియు సహాయము కార్యదీక్షయు నుండవలయును. అట్లుండిన మనము విజయ మొందెదము.

ప్రత్తియంత్రాలయపు పనివాండ్లు.

లండను, దీనినెబరు 2:—దీనినెబరు మాసమున నూటికి పది చొప్పున, మార్చి మాసమున మరిపది చొప్పున పనివాండ్ల తీరముల వృద్ధిచేయదుమని యంత్రాలయాధికారులు నూచించి యుండిరి. అధికారుల నూచనములను ఏబదివేలమంది కార్మికుల ప్రతినిధులు నిరాకరించుచు, తక్షణము నూటికి 22 పిల్లింగుల చొప్పున తీరముల వృద్ధిచేయవలసినదని కోరిరి.

హాలెండు సాంప్రదాయ సంస్కరణము.

లండను, దీనినెబరు 2:—ఎల్లరకును వోటుల నిచ్చు కొను నధికారమును ప్రసాదించుచు, తారతమ్య పరిజ్ఞానము తోడ గూడిన ప్రతినిధివర్గపు పేర్కాటును గల సంస్కరణ చట్టమును ప్లేట్సుజనరలు వారంగీకరించిరి. బిల్లునకు రాజీయ మొందించెను.

వెండి రిపోర్టు.

లండను, దీనినెబరు 2:—మాంటేగు వర్గమువారు తమ రిపోర్టునం దిట్లు తెల్పుచున్నారు:—భర తప్పటికలెనే యున్నది. మారు మాచనలులేవు. వెండివల తక్కువగానున్నను, సాంఖ్యాయి మారకము అధికముగ నున్నది. సాకాప్రానిస్కో నుండిచై నాకు వెండి వెగుమతి చేయుటవలన వెక్కువ లాభమున్నను, ఎగుమతి చేసినట్లు లేదు. హిందూజాత భవనిధి యందు వెండితక్కువై బంగార మెక్కువగుచున్నది.

మలయదేశపు యుద్ధవిరాళములు.

లండను, దీనినెబరు 2:—అధినీతేశకార్యదర్శి యిట్లు ప్రకటించెను:—పేరాకా, నుల్లా నుపపాదించగా నేలంగరీ నుల్లాను గారనువదించగా మలయదేశప్రభుత్వసంఘమువారు ఈ సంవత్సరపు యుద్ధవ్యయములకుగాను, ఇంకోక రి లక్షలపానులను బ్రిటిషుప్రభుత్వమున కిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. దీనితో ఈసంఘమువారి సంవత్సరము 10 లక్షల పానుల నొసంగి యుండును. 1918 వ సంఘమునకు 750 వేల పానుల నొసంగుటకును సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

ప్రాస్తు

శత్రువిమానములు 18 గూలుట.

లండను, దీనినెబరు 2:—రెండువేలయదుగుల యెత్తున కాక శత్రున మబ్బులు శ్రేయ్యుకొని యుండెను. అయినను మా విమానములు తక్కిన దళములకు ప్రతిముట్టకుల యందు తోడ్పడినవి. కేంబ్రెయి కాగ్నెయభాగమున మా విమానములు కొన్ని వైరి శత్రువులదళముల రెండు వందల నెదిరింప, బాంబులు వేయుచు మానములు యుద్ధరంగమునకు వెనుకనుండు సైనికులు గ్రామములు మున్నగు వానిపై 200 బాంబులను విడచి నవి. మా వేగువిమానములు 1500 బారులచుండును వైరిసేనలు బండ్లు మున్నగు వానిపై గాల్చినవి. వాయుమండలమున యుద్ధము తీవ్రముగ నుండెనుగాని విజయము మాత్రము మాపక్షమున నుండెను. మా విమానములేడుగాన వచ్చుటలేదు. వైరివిమానములు 18 భగ్నమయ్యెనని ఆంగ్లేయులు ప్రకటించిరి.

ఘోరమగు కలహములు.

లండను, దీనినెబరు 2:—జ్యూదీనుకోరు రంగమున వెంటు క్వంటిజయెద్ద శత్రువులపోరు ఘోరముగ నుండెను. మ్యూజునది కుడిగట్టున బెజాన్స్ వాయుభాగమునను వైరి సేనల తొలగగొట్టిమని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

బోర్లోను అరణ్య యుద్ధము

వైనికకార్యకేత్ర యభిప్రాయము.

లండను, నవంబరు 29:—బోర్లోను అరణ్య యుద్ధమును బట్టిచూడ జర్మనీయుల బలమచిర కాలముననే తుత్తునియలగు నని స్ఫురించుచున్నది. జర్మనీయుల రింగమున సంగ్రహించుట కైదు ప్రధానస్థానములున్నవి. వీనియందు వెంటుక్వెంటిను, కేంబ్రె, లెమ్బులు నవ్వమైనవి. మిగిలిన రెండు స్థానములగు లోను, లిలియను మనసేనలు పార్శ్వగమనములచే వైరులకు ప్రమాద దళ మొంద జేసినవి. ఈ స్థానములనుండి వైరుల వెడలిండుటకు మన వైస్యములు ప్రయత్నించు చున్నవిగాని యట్టి యుద్ధప్రయత్నము తొలగింప జర్మనీయులు ప్రయత్ని పడుచుండిరి. ఈస్థానముల నుండి మన వైస్యములు జర్మనీ వారి సేనలను తరిమి వేసినచో, ఓయిజి బెల్లి య ము ల ద్వారా వ్యాపించి యుండు వైరులయొక్క ప్రధాన 'రాకపోక' మార్గముల సహాయము లగును. కేంబ్రెయి, స్కార్పులకు నడుమ మనము తలపెట్టిన సమర కార్యములు, లిలిని రక్షించు జర్మనీవారి పంక్తిసంతయ ప్రమాద దళకు తెచ్చినవి. పార్శ్వ స్థానమునకు బోర్లోను అరణ్య ము తాళము వంటిది. ఈస్థానమును చేరకున్న వైరులు బలవంతులని స్పష్టమగును. రష్యరంగముననున్న వైస్యముల నన్నిటిని జర్మనీయు లిచ్చటి గొనివత్తురుగాన యీస్థానమునకై పోరతీవ్రముగ నుండును. యుద్ధము తీవ్రముగనుండినను యుద్ధపర్యవసానమును గూర్చి సంజీవోప నగత్యములేదని వెట్టు మినిస్టరు గతెట్టుసైనిక విశేషకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

మ్యూజునదియొద్ద భీకరమగు పోరాటము.

లండను, దీనినెబరు 1:—పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—మ్యూజునది కుడిగట్టునను, బోమాంటుబోయి లహము రంగమునకు శత్రువులదళ న్యంద్యసమరము తీవ్రమయ్యెను. అనంతరమున బోయిదీప్రాసెను ఉత్తరస్థానములపై భీకరమగు ముట్టడి ప్రారంభమయ్యెను. కాని వైరిసేనలను తరిమివేసి మా పంక్తిని మరల యథాప్రకార మొనర్చుకొంటిమి.

కేంబ్రెయియొద్ద జర్మనీయుల నవ్వములు

లండను, నవంబరు 29:—వైస్యము మార్గము పోర్టు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—కేంబ్రెయి యుద్ధమున సంభవించిన నవ్వములకు సేనానలను నిండింప బనిలేదు. ఆంగ్లేయులు యుద్ధము మెదియె గనుగొనుట కనకాళము లేక యున్నది. ఇటులికి సహాయము నిమిత్తము సేనల సంపుచుండినో జర్మనీయుల ముట్టడింప వారి వైస్యములు నడుమ ముండెనో నిశ్చయించుట కష్టతరము. రిజర్వు దళములన్నిటిని స్థాపదర్శన కేంద్రీకరించి యుండుటచే, వైరికులకు, యుద్ధపరీకరములను గొనివచ్చుటయందు కాలయాపనమగును. ఆంగ్లేయులు తెదిరింతురని జర్మనీ సైనికో ద్యోగు లనుకొనియుండలేదు.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, నవంబరు 30:—రెకాంబ్రెట్టినున ననేకమగు ముట్టడుల మొనరించి వైరు లాకముఖ్యులగు పెద్దముట్టడి నొనర్చు యత్నించిరి. వారియత్నము భగ్నమయ్యెను.

ఆకస్మికపు ముట్టడి.

జర్మనీయుల యుద్ధము.

లండను, నవంబరు 30:—ప్రధానస్థానములనుండి రైటురు విశేషకు డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—కేంబ్రెయి యిరువదారిని పట్టు నుద్దేశించినట్లు జర్మనీయులు బోర్లోను అరణ్యమున నుండి అనేకవేల గజముల విస్తీర్ణముగలయుద్ధరంగమున ముట్టడించిరి. ఇటీవల మేనువలించిన యుద్ధతంత్రమును జర్మనీయులు గూడ అవలంబించిరి. రాత్రియంతయు నిశ్శబ్దముగ నుండి యాకస్మికముగ దట్ట మగు పొగ గ్రమ్ముకొను నట్లు కొన్ని గోళముల విడిచిరి. పిదప శత్రువదారులు మమ్ము గవియ ప్రభువుమన మాల్త్రస్వపంక్తులు వెనుక కొల్లిగిలినవి. కాని వెంటనే సహాయసేన లంపింపబడెను. తీవ్రమగు ముట్టడి యారంభమయ్యెను. జర్మనీయుల తరిమి వేసినట్లును, సాయంకాలముతోడ వారులను పూర్తిగ తరిమివేయగలరనియు నిటీవల తెలియవచ్చెను. మారాకపోకల మార్గముల కడ్డముగనుండ జర్మనీయులు యత్నించుచుండిరియు, మాప్రధానస్థానము నుండి మమ్ము తరిమివేయ వారి తలం పైసెట్లును స్ఫురించు చున్నది.

ఆంగ్లేయుల విజయము.

లండను నవంబరు 31:—వేటిదినమున రైటురువిశేషకుడు ప్రధానస్థానములనుండి యిట్లు తెలియజేసెను:—నిన్నటి నుండియు కేంబ్రెయి దక్షిణపశ్చిమభాగములయందు పదాతి యుద్ధము తీవ్రముగ నున్నది. వాతావరణస్థితి యనుకూలముగ నున్నది. నిన్నటిదినమున మొకచిన్నపోరాటమందు బోర్లోను అరణ్య పశ్చిమభాగముననుండి యొక పర్వతపంక్తి మా యధీనమయ్యెను. రాత్రియందు బోర్లోను అరణ్యము గ్రేయి నుకోరులపై శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగుల గాల్చిరి. గాన్యుప్రజేతమున వేటిదినమున యుద్ధము చెలరేగునట్లున్నది. జర్మనీయులు ముట్టడించుచుండి రని తెలియవచ్చెనుగాని వారి ముట్టడిపరిమితి వివరింపజాలను. మనవైమానికులు గత కొలది దినములలోను వైరులగుట్టుపట్టులను గనుపెట్టుచుండిరి గాన మనపై జర్మనీయు లాకస్మికముగ బడజాలరు. జర్మనీయులు తమ వెనుకభాగపు కావలిదళముల సరించుకొనుచున్నారు. ఈ సవరణ మతిమెల్లగ జరుగుచున్నది. మానూతనపంక్తిని మేము బలముగ గాపాడుకొనుచున్నాము.

శత్రువైస్యములు ముట్టడింపకుండుట.

లండను, దీనినెబరు 1:—ఆంగ్లేయులట్లు ప్రకటించిరి. కేంబ్రెయి యుద్ధరంగమున వైరులు మరలముట్టడింపజొరకొనలేదు. వెండ్యూలువైర్పుభాగమందు జరిగినముట్టడులను తొలగగొట్టితిమి. స్కార్పులోయందు ఫిరంగిదళములు తీవ్రముగ నున్నవి. లాబెస్సి వైర్పుభాగమున వైరిసేనలు మమ్ము ముట్టడింప మమ్మారుయత్నించెను. ఆమట్ట పు తొలగగొట్టివార్చి టను పరిసరమున మేము రెండసార్లురెంచివిజయము మొందితిమి.

సమర వివరములు.

ఆంగ్లేయైవల పరాక్రమము.

లండను, దీనినెబరు 1:—రైటురు విశేషకుడిట్లు తెల్పి వార్త సంపుచున్నాడు:—ఇరువదారి మూలమున రాకపోకలు మాకు లేకుండజేసి, ప్రధానస్థానమున నుండ మాకు మీలేకుండ జేయ జర్మనీయులు పట్టుదలతోడ నిన్ను ముట్టడించిరి. కాని వీరిపట్టుదలవ్యర్థమయ్యెను. కొన్ని స్థానములను జర్మనీయులుపట్టిరి. ఆస్థానములకును వారిశత్రున నెయున్నవి గాని వ్యవస్థను మార్చుకొనికొర సామగ్ర్యమిష్టానములకు లేదు. మాప్రతిముట్టడుల తీవ్రతవలన మాముత్తరపు పంక్తులు మరల క్రమమయ్యెను. దక్షిణమున గాన్యుగ్రామము మాత్రము జర్మనీయులకు దక్కియున్నది. జర్మనీయులు మా సైనికులలో గొందరను బంధించి నుండ వచ్చుచుగాని మాఫిరుగులలో మెక్కుదానివైన బట్టలేదనివెప్పవచ్చును. జర్మనీయుల యొత్తిడిచే మా సైనికులు కొన్ని ఫిరంగులను ప్రభువుమన వీడిరకుట సక్రమే గాని యీఫిరంగులను ప్రేర్చినేసి. కనుక సోమ ఆవస్థుండనమున నుండియు జర్మనీయులు మాఫిరంగి (యుద్ధ కార్యాలయముల కుపకరించు దళలో నుండునది) నొక్కదానివైన బట్టలేదను మాపలకింకను వ్యర్థము కాలేదు. శత్రునవ్వములు విస్తార మనుటకు సంజేహము లేదు. దక్షిణరంగమున 12 వేల గజముల రంగమున యుద్ధముజరిగెను. ఈయుద్ధమున వైరిసేనలు 5 డివిజనులు వినియోగింపబడినవి ఉదయము 10 గం|| లకు జర్మనీయులు గూజెకోరును దొర్చుకొనిరి. మధ్యాహ్నము 12 గం|| లకు మేము ప్రతిముట్టడించితిమి. మానగంటలకు వైరిసేనలు గ్రామమునుండి వెడలింపబడినవి. ప్రాముఖ్య మగు నున్నత్రప్రదేశము, ఇ ను పదాయ మ ర ల మాకు స్వాధీన మయ్యెను. యుద్ధ మింకను జరుగుచున్నది. కాని అరణ్యమువ్వారా గాన్యు అరణ్యపరిసరములకు చేరికొంటిమి. బోర్లోను అరణ్యమును స్వాధీన పరచుకొంద మని జర్మనీ వారెంతయు ప్రయత్నమున పోరాడిరి గాని భయంకరమగు నవ్వములతో మరల వలసివచ్చెను. యుద్ధమునం దపజయము గలుగు నని నిన్నటి దినమున నొకొప్పు డనుకొంటిమిగాని మాసైనికుల ధైర్యసాహసములవలన నట్టియొక్కట్టు తొలగినది. వాతావరణస్థితి యింకను అనుకూలముగ నున్నది.

శత్రువు దళములు.

లండను, నవంబరు 30:—మెమిను డె డేముకు కుర్తరమునను, మ్యూజునది కుడిభాగమునను ఫింగి:శత్రులు సేకముగ నుండెనని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

రుష్యా

పెట్రోగ్రాదు నగరమున కావరము
లండను, నవంబరు 29:—కాయధాన్యములతో నిండిన నాకలు నేవాను చేరియున్నది గాన పెట్రోగ్రాదు నగరమున యావభాగముండ దని ప్రవాదపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

స్ట్రేటు తెక్రటరిగారి తంత్రివార్త

డిల్లీ, డిసెంబరు 2:—ఇండియా కార్యదర్శి శ్రీ రాజ ప్రతి నిధి కిట్లు తంత్రివార్త సంపెను:—తెన్ని నగరి యాధిపత్యము క్రింద నుండిన అతివాదులు తమ యధికారమును నిలుపుకొన జాలక పోయిరి. అందు కలన సాంఘిక వాదులు, తెన్ని ను ఎదిగ కత్తుకు చెందిన వారును చేరిన మిశ్రత మంత్రివర్గ మొందు రుష్యాలో నేర్పడినది.

తాత్కాలిక సంధిరాయ బారములు.

ప్రతినిధుల సమావేశము.
లండను, నవంబరు 30:—రుష్యానుండి నిన్నటి దినమున నిట్లు తంత్రివార్త వచ్చెను:—జర్మనీవారియు రుష్యావారియు ప్రతినిధులు అదివారము మధ్యాహ్నమునకు ఫిలిప్పిన్ గ్రామ పశ్చిమభాగమున ఉభయ వైశ్యులను నమస్కరము సమావేశ మగుచురనియు తూర్పురంగమున జర్మనీయుల ప్రధాన స్థానము నకు బోవు నిమిత్తము ప్రెస్టె లిటావిక్కుయొద్ద స్పెషలు రైలె క్కును రియను రుష్యా ప్రతినిధులు తంత్రివార్త వ్రాసెడిది.

సి బేరియా స్వాతంత్ర్య ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 2:—పెట్రోగ్రాదునుండి “డెయిలీ మెయిలు” పత్రిక కిట్లు తంత్రివచ్చెను:—పొటామిను నాయక ల్యమున సి బేరియా దేశము స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుచున్నది. సంధి విడిచకనే నియోగించబడిన నాయ నిరంతము మంతనము చేయుచున్నాడు.

రుష్యా ప్రితి.

లండను, డిసెంబరు 2:—సమేరియను ప్రతినిధులలో నొకరు జనరల్ విలేముగ్ గారొక సంవత్సరమును నిట్లు చెప్పిరి:—ఎంతటి యుద్ధ శంభవించినను రుష్యాప్రితి అపారము కానేరదు. తెచ్చుబాటు చావుదళములతో నల్ల సముద్రమువద్ద శత్రునిరోధమునకు చుంది యేర్పాటుల చేయవచ్చును. ఆదళములు కాక రోసకులదళములు, యుకారినుదళములు దేశ భక్తిపూరితములై విశేషముగ నున్నవి. అస్మియాను చున్న రుష్యాదళములు మెసపొటామియానును బ్రిటిషు అధికారమున నంగలరు. ప్రెసిడియం రెయిల్వేయార్గమున విశేషముగ గరభరాల నడపుటకు వీలుండగలను. కాని ఆమెకనులు దాని గానాడవలయును.

ఇటలీ

ఇటాలియనులు జర్మనుల జంపువిధము.
లండను, డిసెంబరు 2:—ఇటలీ ప్రధాన కార్యాలయము వద్ద లైటరుగారి విశేషబుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఇటలీ వా రిప్పుడు వచ్చు చుండుచున్నానని విశేషముగ ప్రార్థించుచున్నాడు. ఎండలు పెట్టుటకులన పయోగింపబడి చాల వరకు ఎండిపోయి దానిదాటుటకు ప్రయత్నించుచున్న శత్రువులకు మహాపకార మొనరించుచున్నది. ఇటలీ ఫిరంగిదళములు శత్రువులపడవలను విశేషముగ నీటిపాలు చేయుచున్నది. ఉద్దేశపూర్వకముగ జర్మనుల నివసములను జేరబెచ్చి వారు నేల కాలానినను తన ఇటాలియనులు తుపాకుల గాల్పునాంభించుచున్నాడు. శత్రువైనికులు చెల్లాచెదుగ పాటుచు నొక్కొక్క డుగ ఫిరంగిపూతల గూటము, మరకొండలు పరలెపోక ప్రయత్నించుచు సెక్కు మారుగ నేట బడుటయు సంభవించుచున్నది.

లండను, డిసెంబరు 2:—ఇటలీ అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. ఆసియాలో సేతభూమినుండి క్రిందిపయోగింపదలచు భూమంతరమును ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది. మయియాట్లీ దాటబయల్చిందుమందే మేము శత్రువులను వెనుకకు తరిమివైచితిమి. మాంటు వెర్ది కాలిరమున మాదళములలో మెకటి శత్రుప్రదేశముల జేరెను. కాని శత్రువులు ఫిరంగిదళముల నన్నిటిని నీటికొనివచ్చుటకు వారిదట నిలవ జాలకపోయిరి.

శతఘ్నుల తీవ్రత.

లండను, నవంబరు 30:—ఇటలీవారిట్లు ప్రకటించిరి:—మాల్టెస్టి స్త్రీలు సమభూములు మున్నగు వానియందు ఫిరంగి బ్యాలు తీవ్రముగ నుండెను. వెజెరిలా యొద్దనుండు పడవల మం తెనవై నొక యుద్ధనౌక గురితప్పక ఫిరంగిని ప్రయోగించెను.

లండను, డిసెంబరు 1:—ఇటలీ వారిట్లు ప్రకటించిరి:—రంగమునందంతటను ఫిరంగులు జోరుగ కాలవబడుచున్నవి.

ధనమును రాబట్టు క్రూరమార్గము.

లండను, డిసెంబరు 1:—జర్మనీయులు యూరైను పురమునకు నాలుగులక్షల పానులను జరిమానా విధించిరిని ఇటలీరంగముననుండి వెళ్ళివారు గిబ్బురు గారు తెలియపరచిరి.

జర్మనీ

జర్మనుల యుద్ధాశయములు.

లండను, డిసెంబరు 2:—రీప్ స్ట్రాగు సభలో వారక హార్టియంగు గారు మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పిరి. జర్మనీయును జర్మనీ మిత్రదేశములును ఇంచుమించుగా నంతటను విజయ మొందుచునేయుండినవి. పశ్చిమరంగమునందు బ్రిటిషు పరాసు విజయముల కలన జర్మనీయుల యుద్ధతంత్ర స్థితిలందు జర్మనీకి ప్రతికూలముగ మార్పులు గలుగలేదు. పశ్చిమరంగము నిచ్చే ద్వయముగా నుండినందువలననే ఇటీవల రుష్యా ఇటలీలయందు మహావిజయములు గలుగుట కవకాశములు గలిగినవి. పాతె వైనులో బ్రిటిషువారి విజయమువలన యుద్ధస్థితిలందు మొత్తముమీద మార్పు కలుగలేదు. సబుమెనైను తంత్రమువలన కోరికప్రయోజనముగలుగలేదు. యుద్ధవ్యయములకు ధనముగూర్చు పద్ధతులు ప్రయోజనకారులుగా నున్నవి. ప్రజలు తమంతటతామే ఇంచుమించుగా 780 లక్షలమార్కులను యుద్ధపు కర్చులకొక కొనగిరి. బాతీయసంస్థాపనలను యుద్ధమున్నను అత్యుత్తమ స్థితినున్నవి వానినిమార్చుట యెందులకు. వర్తకసంఘముల నేర్పాటు చేయుటయందు నిర్ణయింపబడిన నిర్బంధములను తొలగించుటకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవైనుంచబడినతీకికా ల్యమును తగ్గించుటకు నతడు వాదానముజేసెను. జర్మనువారి యుద్ధాశయములగూర్చి చెప్పవ బాతీయావర్తములను సభల ముచేసికొనుటకును, రాజ్యస్వాధీనము విషయమున సంరక్షణల నేర్పడుటకును, శత్రువుల ముట్టకులను గ్రోసేయటకును జర్మనీవారు యుద్ధము సులువునానూరి చెప్పిరి. రష్యను సంధివిషయమును గూర్చి జర్మను ప్రధానమంత్రి రష్యనుస్థితి యందు సానభూతిని జూపించి, పోలండులో దానియా, కోర్దోనుల భావిస్థితిల సందృష్టమున కాశ్వత్తపు పేర్కాట్లు చేయబడెనని కొన్ని పత్రికలు వ్రాసిన విషయముబద్ధమని చెప్పెను. చర్చ జరుగుచుండు సభను హెర్ డ్రిన్ వారక గారు (మధ్య స్థానము) జర్మనీవికృతమునకును, సుప్రాన్తాధిక స్వాతంత్ర్యమునకును నిష్పయ్యమునకును భంగము గలుగకుండు నట్లు కములతో సంధిచేసి కొనవలెనని చెప్పిరి.

హెర్ డ్రిన్ మెక్ గారు చెప్పుచు జర్మను కార్మిక వర్గము వారు రష్యను సంధిసూచకలను సంతోష పూర్వకముగా గ్రహించి ఆమోదించుచు, ప్రాప్సు గ్రేటుబ్రిటను లందును, కార్మికు లిట్లే చేయుదురు గాక యని నిరీక్షించుచున్నారని చెప్పిరి. హెర్ డ్రిన్ తెచ్చుగారు నడుపుచు తన శత్రువులతో గౌరవ కరముగ సమాధానమును జేసికొనుటకు జర్మనీ సంసిద్ధముగా నున్నదనియు, రష్యనులతో నిరంతర సభ్యమును, సంధిని గోరుచున్న దనియు తెల్పిరి. కాంటు లెప్టాక్ గారు చెప్పుచు, జర్మనుల సమాధాన బుద్ధియే యుద్ధమును పొడుగించు చున్నదనియు, ఆ బుద్ధి నిష్పము మార్పుకొనవలసి యున్నదనియు, జర్మనులు తమ దేశక్షేమమును, బలమును, స్థితిని నిల్పుకొనటకే తమ విజయముల నుపయోగింపవలెననియు చెప్పిరి.

రష్యాతో ప్రత్యేక సంధి చాలదనియు, రాజ్యముల నాక్రమించుకొను పద్ధతిలేక అందఱిలోను సంధిగలుగవలెననియు హెర్ మీనుగారనిరి.

స్కాండినేవియావారి తాటప్రయము.

క్రిస్టియనియా, డిసెంబరు 1—స్కాండినేవియావారి సభయందు యుద్ధ మొంతకాల్పుమరకు సాగినను మూడుజాతులను తాటప్రయమును వీనవని వక్కాణింపబడెను. మాగు బాగులవారి లాభములూకేమార్గమున నున్నవి గాన ముప్పులను స్నేహము వీకరని సభ నుండొత్తి పుకటడెను.

ఈజిప్టు

వేల్కెను యుద్ధము

శత్రువుల ముట్టకులగతి
లండను, డిసెంబరు 2:—వేల్కెనునుండి వచ్చిన ప్రకటన మిట్లు వివరించుచున్నది. గత మంగళవారమున నుండియు వైరివైరములు తమ రంగమున నార్పాటమున చరించినవే గాని మా స్థానముల కెట్టి నష్టమును కలిగింపలేదు. వెలిజాను విల్లుయొద్ద వైరు లాస్కెన్ వెద్ద ముట్టడిని తొలగగొట్టితిమి. సామ్యయలు మతగురువు నుసీదువై జర్మనీయులను తురుమ్మలును కలసి మరల ఫిరంగులను గాల్పిరి. ఒక గోపురము ధ్వంస మయ్యెను. నవ్రలాబా స్థానమును మా వైనికులు 40 మంది ముట్టడించిరి. ఈ స్థానమును గాయచు నిట 100 మంది వైరివైనికులుండిరి. మా వైర్యము 50 మంది తురుమ్మల జంపి కొంతవరకు బంధించినవి.

టర్కీ

తురుమ్మ ప్రధానమంత్రి

చిన్న ఆసియానుందలి నేనలు.
అమ్మనెడ్డాము, డిసెంబరు 1:—తురుమ్మ రాజ్యాంగసభయందు ప్రధానమంత్రి యిట్లు నెను:—రాష్ట్రముయొద్ద తురుమ్మలపజయ మొందినందు కలన వ్యవస్థ కేతీరునను భంగముకలుగలేదు. మెసాపొటెమియా నుండిలి వైశ్యములు తమ విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వహించుచున్నవి. యుద్ధకార్యాశక్యతలను బట్టి వేల్కెనున మనవైర్యములు వెకకకు మరల కలసి యుండెను, గాని వ్యవస్థనుండెట్టి ప్రమాదములేదు.

లండను, డిసెంబరు 2:—మార్షలు హేగు గారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. మాస్సియరీసు సమీపమున నిన్నటిదినము శత్రువులు 9 మారులు ఎదిరించిరి. విశేషనష్టములతో వారిని మేము తరిమివైచితిమి. చిట్టచివకు జర్మను పరాతివశములు మెర్కూవెర్సు గ్రామము నాక్రమించిరి. అయినను మాదళములు ప్రతియుద్ధము నొనరించి వారిని తరిమివైచిరి. ఏలియను సమీపమునను ఆర్మెంటియరీసుకు దక్షిణమును మేము వాడివారుల తరిమివైచితిమి.

ధిల్లీ

యుద్ధ తంత్రివార్త.

డిల్లీ, డిసెంబరు 1:—గతనెల 30 వ తేదీని ఇండియా కార్యదర్శి రాజప్రసిద్ధికిట్లు తంత్రివార్త సంపెను:—తంత్రియొక పశ్చిమమున బోర్లోను కొండలవై నాంగ్లేయులు తమ స్థానములను సంక్షేమమున చున్నాడు. జర్మనీయు లానచ్చిన ముట్టకులను తొలగగొట్టి బోర్లోను అరణ్య పశ్చిమ భాగమున నాంగ్లేవైశ్యములు ముంచునకుబోయినవి. వెద్దను రంగమందలి తమస్థానమును పరాసువారు విరివి నొందించుకొనిరి. ఉభయపక్షముల యందుమూమూలు తీరన ముట్టకులు జరుపబడినవి.

బ్రెంటానడికి తూర్పున అస్మియావైశ్యము లాస్కెన్ బలమును ముట్టకులను ఇటలీవారు తొలగగొట్టిరి. ప్లేవునది గువభాగమునగాని, పర్వత ప్రదేశమున గాని ఆస్ట్రో జర్మను సేనలకు పురోగమునము శూన్యమయ్యెను. ఆంగ్లేయులను పరాసువారును పంపుచుండినసహాయ సేనలు నిరంతర మిటలిరంగమును చేరుచున్నవి.

కెరూసలెము యొద్ద ఆంగ్లేవైశ్య వ్యవస్థనుండ్లెట్టి మార్పును కలుగలేదు.

తూర్పుఆఫ్రికాయందు 110 మంది జర్మనీ దళీయులును, 1212 మంది దళీయు సిపాయిలును, తక్కినవారు 2200 మందియు గల జర్మనీవారి సేన వెనుకకు పారిపోవుచున్నది.

వైశ్యము పూమానది మార్గమున తరుమబడెను. ఆసేలకిపు దాహార పదార్థములు చుండుగుండును లేనవి తెలియవచ్చినది.

జలాంతర్గాములు ముంచిన నౌకలసంఖ్య యధిక మయ్యెను. ఆంగ్లేదేశపు శేవులకు 2056 నౌకలునున్నవి. ఈశేవులను 2122 నౌకలు వీడినవి. మొత్తమువై 21 నౌకలు మునిగినవి.

రంగూను బాంకు:—1906 సంవత్సరములో 16 లక్షల రూపాయల మూలధనముతో స్థాపింపబడిన వైబాంకు యీ నెల 1-వ తేదీనండియు సిద్ధు ఎయిన్సుబాంకు యని పిలువబడుచున్నది.

ALLAHABAD, December 2.
The All-India Ladies' Deputation will wait on Mr. Montagu and His Excellency the Viceroy at Madras on the 18th December. Mrs. Shamli Nehrū, Mrs. H. S. Mahamad and Mr. Mahmud Ali's mother have been selected to represent to United Provinces.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

War Aims of the Allies.

Lord Lansdowne's Letter.

Entirely a Personal Matter.

LONDON, December 2.

Interviewed by the "Daily Express" Lord Lansdowne said:—I should like it to be known positively that the letter was entirely my own. I consulted nobody about it. An absurd idea has been spread that suggestions were made to me by other people. I want to deny that.

Unionist Party's Disapproval.

At a representative meeting of the Conservative and Unionist Party, attended by Sir Edward Carson, Mr. Walter Long, Viscount Chelmsford, and delegates from every part of the country, Mr. Bonar Law strongly repudiated Lord Lansdowne's letter which he is stated to have described as a disaster. He pointed out that Lord Lansdowne only spoke for himself. This pronouncement is received with approval and is regarded as constituting the Party's official and definite disapproval of the letter.

German Press View.

German newspapers give prominence to Lord Lansdowne's letter, holding it with great satisfaction as a semi-official letter. Newspapers think that it shows that England is beginning to get reasonable.

Strong Speech by Mr. Bonar Law.

Peace Now Would Mean Defeat.

Speaking at the Conservative and Unionist Party meeting, at which Lord Lansdowne's letter was repudiated, Mr. Bonar Law dealt on the horrible prospect of the continuance of the war, but he said:—We entered on it to get peace as well as security for peace in time to come, which cannot be obtained by peace now. Lord Lansdowne's letter is based on the strange assumption that peace is possible because the Germans say they are ready to have a pact of nations and discuss disarmament. Mr. Bonar Law recalled that the British Government before he said not to dare suggest disarmament to the Germans. The letter regarded it almost as a 'casus belli' and prohibited the circulation of books recommending it before the war. He believed that the prohibition still existed. He believed that a considerable amount of discontent with the present system has grown up in Germany, but that was because the military system was not giving the expected results. If peace was made to-day, the very men who committed the greatest crime in history would be left again in power with the same machine ready to do the same thing whenever opportunity occurred. Such men would not be bound by a pact of nations because they had signed a treaty. What force, he asked, could bind them? The whole world was organised against them to-day in a way unlikely to recur, and, if we could not insist on our right now, how should we fight against them in new conditions? He was forced to believe that the only way whereby the Germans could be made to realise that war did not pay and that the military machine could not get results was by our obtaining victory. It is not only by decisive military results that the war may be ended. Let the Germans realise that we can continue longer than they and the change of feeling in Germany will itself bring the results we all long for. Mr. Bonar Law uttered a warning that if the Pacific movement was stimulated by Lord Lansdowne's letter and assumed form in the House of Commons so that the Government could not rely upon the vote of the House for its measures, the Government would not try to remain in office. He asserted that peace made upon the Lansdowne basis would really be defeat for us. If in the end we could not see it through, did anyone really believe the unity of the British Empire would remain its solidarity and become a greater reality still as the result of the war?

Unionists' Message to Allied Conference.

The Conservative and Unionist Party meeting passed a strong resolution dissociating itself from sympathy with Lord Lansdowne's letter and decided immediately to telegraph the resolutions to the Allied Conference in Paris.

Government's View of the Letter.

LONDON, December 2.

Reuter is authoritatively informed that the following is the Government's view regarding Lord Lansdowne's letter:—Lord Lansdowne only spoke for himself. Before writing he did not consult, indeed he did not communicate with any member of the Government who read it with as much surprise as any one else. The views expressed in the letter do not in any way represent the Government's views, nor do they indicate in the slightest degree that there is any change or modification in the country's war policy which is still what it has always been described by the Prime Minister, Mr. Asquith, Mr. Bonar Law, and Mr. Balfour. This war policy has been spoken of in different words, but perhaps may be best summed up in the recent utterance of Mr. Clemenceau, namely, that the war aims for which we are fighting are victory.

Press on Lord Lansdowne's Letter.

LONDON, December 2.

Commenting on Lord Lansdowne's letter the "Daily Graphic" says:—It is the letter of a despairing man. Happily few Britons want to end the war by begging Germany for peace.

The "Daily Telegraph", while agreeing with Lord Lansdowne's main principle of the co-ordination and elucidation of the allied war aims, disagrees with several of his arguments, especially the suggestion to discuss the freedom of the seas. The paper says:—There can be no compromise regarding our sea rights which protect liberty from militarism and constitute the sheet anchor of civilisation.

The "Morning Post" says: Lord Lansdowne speaks neither for the Unionist Party nor for the House of Lords. The real mischief of his pedantic folly is that it

gilds the Germans' fetters with fine phrases and spreads a "camouflage" of words over the proposal to surrender.

The "Daily Chronicle" says:—Lord Lansdowne writes as if German opinion were ripe for an equitable peace. He views the problems of Central and Eastern Europe as the Victorian statesmen in 1864 viewed the problem of the Schleswig-Holstein. He appears to have learned nothing from our abstention in 1864. It is impossible successfully to establish a league of nations if Germany controls a solid block of two-hundred million white people occupying continuous territory right across Europe and Asia with disrupted Russia beyond. We prefer President Wilson's judgment in his reply to the Pope that there is no chance of peace at present.

The "Daily News" thinks Lord Lansdowne does immeasurable service to humanity in impressing the nations with the duty of a will to peace. His policy means no sacrifice of our permanent and primary aims in the war.

The "Daily Mail" says:—Lord Lansdowne fails to recognise that there are worse things than ruin. He fails to recognise that Germany is victorious unless she is decisively beaten and that the alternative to ruin is slavery. Lord Lansdowne does not speak for England, Great Britain, or the Empire. Our freedom-loving people will accept poverty as the price of freedom.

"Freedom of the Seas."

Britain's Attitude.

LONDON, December 2.

At a Scottish Corporation luncheon at the Criterion Restaurant, Mr. Andrew Fisher, High Commissioner for Australia, presiding, Mr. Macpherson, Under-Secretary for War said:—"Much had been said recently about that nebulous phrase 'Freedom of the Seas'. So far as we were concerned there could be no discussion of the question of freedom of the seas.

Freedom to whom? to pirates and worse? (Cheers.) Sailors have sailed the seas from time immemorial with clean hands. (Cheers.)

Instead of freedom of the seas to pirates and worse, there must be a clearing of the seas of a barbarous, treacherous foe, who had polluted the oceans with foul crimes. It is not for us to discuss whether we shall have freedom of the seas, because what we have done with all our might to maintain our superiority at sea, has been done in the interests not only of ourselves, but of every other country which loves right and liberty. Our confidence in our gallant sailors, whose hands are innocent of crime, is unabated and will support them to the end. (Cheers.) There must be no sign that we are not wholehearted in our determination to fight to the end for liberty and justice, so that our descendants may live free from the fear of an unscrupulous neighbour. Above all we must fight that the doctrine of the "Sermon on the Mount" may survive. (Cheers.)

Mr. Lloyd George Interviewed.

Will, Patience and Tenacity

Will Conquer the War.

LONDON, December 2.

PARIS.—Interviewed by the "Petit Parisien" Mr. Lloyd George stated:—The moment is very serious. Everything must give way before the importance of our object. We have men, munitions, economic and financial resources and the feeling that we are fighting for the right. Let us strain every nerve now to make unity of direction and control into realities. If we don't waste time and are resolved to win the war we shall do so. We must have will, patience, endurance and tenacity. Then we shall conquer.

The P. and O's Yearly Report.

Government Takes Over the Fleet.

LONDON, December 2.

The Peninsular and Oriental yearly report says:—The Shipping Controller has taken over at blue book rates the whole of the fleet not retained on the Admiralty Charter the earnings being for the account of the Government. Several steamers have been lost through enemy action but loss of life has been very small owing to the discipline maintained on board. Two mail steamers which have been under construction for three years will shortly be delivered but they are being finished in the meantime as cargo steamers only. A sixteen-thousand ton mail steamer has been contracted for but its delivery is very uncertain. Ninety-eight per cent of shareholders of New Zealand Company have accepted the Peninsular and Oriental's offer.

The Lajpat Rai Case.

Questions in Parliament.

LONDON, December 2.

In the House of Commons Mr. Fisher stated that Lajpat Rai was in the United States, and as far as was known he was at large. As far as Mr. Fisher was aware the United States had not been communicated with regarding his internment.

Government and Publicity.

Replying in the House of Commons to Major Wedgwood regarding the seizure of Lajpat Rai's book, Sir George Cave emphasised that it was not desired to stop statements of facts or the expression of the Indian point of view, but undoubtedly the book was intended to promote sedition and encourage violent crime. Lajpat Rai had close relations with German agents and there was the best reason to believe he had taken German money. The object of the book was to help Germany by creating trouble in India.

Replying to another question by Major Wedgwood, Sir George Cave stated that no criminal proceedings were at present contemplated against the publishers of "Young India".

TELEGRAMS.

The Cotton Troubles.

Offer to Weavers Refused.

LONDON, December 2.

Representatives of fifty thousand cotton spinners have refused the employers' offer of ten per cent advance in wages in December and a further ten per cent in March, insisting on an immediate increase of thirty-two and a half per cent.

LONDON, December 2.

The Executive Committee of the Operative Cotton Spinners Amalgamation has given instructions to its members in all districts to tender one week's notice to cease work. All notices must be lodged in the course of the ensuing week. The Federations of Master Cotton Spinners has conferred with Amalgamation of Cardroom Workers and has offered further advance in wages additional to immediate ten per cent already offered but the nature of the offer is not disclosed. The conference has adjourned to consider the matter.

The Silver Market.

Indian Holdings Decreasing.

LONDON, December 2.

Messrs Montagu's silver report says the market continues and the price seems little disposed to move. The Shanghai Exchange has risen, although the price of silver has fallen. Shipments of silver from San Francisco to China have not been reported despite the apparent profit from them. The Indian treasury's silver holding is declining and the gold holding increasing.

Malay's War Gifts.

LONDON, December 2.

The Secretary of State for the Colonies announces that the Federal Council of the Malay States on a resolution moved and seconded by the Sultans of Perak and Selangor unanimously decided to contribute a further half-million sterling this year to the British Government towards war expenditure, making the Federation's contributions a million for 1917. The Federal Council later unanimously resolved to make a similar contribution of £750,000 for 1918.

Canadian Soldiers Appeal to Electors.

LONDON, December 2.

LONDON, December 1st.—General Currie, Commanding the Canadians, sent the following cable from France to an election meeting:—From the agony of the battlefield goes forth a prayer to our Home land not to desert us in our need and the hour of approaching triumph:—("C. and M. Gazette" special cable.)

LONDON, December 2.
From December 10th, the maximum retail prices of roasted or ground coffee are fixed at one shilling and sixpence and of raw coffee at 1½. If retailer offers coffee at these rates he may sell better qualities at prices not exceeding 2/6 and 2/4 respectively. Existing contracts may be cancelled or modified by the controller on cause shown.

Russia

Siberian Declaration of Independence.

LONDON, December 2.

A telegram to the DAILY MAIL from Petrograd says:—about to declare its independence under the leadership of Potapin. Ministers have already been appointed and are constantly sitting at Omsk.

LONDON, December 2.
A telegram to the "Daily Chronicle" says:—"Dukhonin has invited Tcherbacheff commanding on the Rumanian front to become Generalissimo."

Russian Situation Not Desperate.

A Rumanian Diplomat's Opinion.

LONDON, December 2.

General Iliescu of the Rumanian Mission in an interview said even at the worst the situation was not impossible. There were plenty of loyal troops Cossacks and troops from Ukraine besides those of Tcherbacheff with which a centre of resistance could be established based on the Black Sea Fleet. Russian forces in Armenia are being placed under the command of British in Mesopotamia. Supplies could be maintained by the Siberian Railway guarded and worked by Americans and from Persian Gulf and Persia.

President Wilson's Assurance to Rumania

LONDON, December 2.

President Wilson has telegraphed to the King of Rumania that the United States is determined to continue to assist Rumania, struggling to preserve her freedom against German domination and to support Rumania after the war.

Russia and Peace.

Fear of Japanese Invasion of Russia.

LONDON, December 2.

AMSTERDAM:—"The Lokal-Anzeiger" doubts whether German jubilation at Russian peace proposals is justified owing to the instability of Bolsheviks and the possibility of Japanese invasion of Russia.

TELEGRAMS.

Russian Constituent Assembly Elections.

Maximalists Top the Poll.

LONDON, December 2.

PETROGRAD.—In the elections to the Constituent Assembly Maximalists in Petrograd have polled 4,22,000 votes, Cadets 2,47,000 and Social Revolutionaries 1,52,000. Lenin, Trotsky and Miliukoff have been elected. Ex-Ministers of Provisional Government confined in the Fortress of St. Peter and St. Paul offered to vote on condition that military guard accompanied them to the polling station but were refused. Cadets head the poll in several provincial towns.

The Armistice Negotiations.

Forthcoming Meeting of Plenipotentiaries.

LONDON, December 30.

A telegram from Petrograd, dated the 29th says that Russian Delegates telegraph that Russo-German Plenipotentiaries will meet at midday on Sunday at a crossing on the Dvinsk-Vilna Railway, west of the village of Kukhansky, between the opposing military lines and travel by special train to the German headquarters on the eastern front at Brest Litovsk.

Bolsheviks Losing Power.

Coalition Government Formed.

LONDON, December 2.

The "DAILY CHRONICLE'S" Petrograd correspondent wiring on the 28th inst., said:—The Peasants' Conference gave M. Lenin a hostile reception, refusing to vote congratulations on the armistice. Subsequently it was announced that a Coalition Government has been formed of advanced socialists in which the anti-Leninist section of Bolsheviks is represented. The Bolsheviks are being defeated in the election for the Constituent Assembly even in Petrograd. Only three armies have supported the Bolshevik peace tactics. Others will probably disobey the Leninist instruction to cease firing, hence the truce has little chance of realisation.

DELHI, December 2.

H. E. the Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State for India: The Russian extremists under M. Lenin have been unable to maintain themselves and a Coalition Government of advanced socialists and anti-Leninists has been formed.

Italy

VENICE.

Two thirds of the People Leave, Remainder Brave and Heroic.

LONDON, December 2.

VENICE.—Two-thirds of the population have departed and an average of a thousand is leaving daily. The remainder are receiving a shilling daily each for work. They declare they are resolved to defend the city to the last drop of blood. Their morale and spirit are of the highest. Only nine English remain including the family of the British Vice Consul and Miss Constance Fletcher the novelist. She is bravely sticking to her post in the military hospital.

German Exactions.

LONDON, December 2.

Mr. Percival Gibbon wires from Italian headquarters that the Germans have fined the town of Udine four hundred thousand sterling.

LONDON, December 2.
An Italian communique says:—Intense cannonading on the whole front continues.

Intense Cannonading.

LONDON, December 2.

An Italian communique says:—There was intense cannonading particularly at Melette and in the middle and lower Piave plains, and a British monitor got a direct hit on a bridge of boats near Passarola.

How Italians Kill the Germans.

Italians Pray for Rain.

LONDON, December 2.

Reuter's correspondent at the Italian Headquarters says that Italians are now praying for rain. The drought has made the Piave very low greatly assisting enemy who is endeavouring to cross by wading and by use of pontoon bridges constructed in night time, rafts and boats. Italian artillery has destroyed most of the last named. Italians generally purposely allow enemy to cross and then fire right into the crowded troops who scatter like sheep some running along the banks where they are shot down singly and others throwing themselves into water hoping to regain the further shore.

LONDON, December 2.

The Italian Official communique reports very intense artillery firing from Asiago Plateau to the Lower Piave. We drove back enemy attempting to approach the Melette. One of our parties reached the enemy position in Mount Pertica Region but was unable to hold it owing to concentrations of fire.

Germany

Germany's War Aims.

DEBATE IN THE REICHSTAG.

Chancellor on War Situation and Russian Peace Offer.

LONDON, December 2.

Speaking in the Reichstag Baron Hertling declared that almost everywhere Germany and her allies had been victorious. The strategic situation on the Western

Front had not been altered to Germany's disadvantage by the recent British and French operations. The fact that the western front stood solid enabled the recent great conquests to be made in Russia and Italy. British successes in Palestine did not effect the general military situation. He was convinced that the submarine policy would attain its object. Germany's method of financing the war had proved sound. The people had voluntarily subscribed nearly seventy-three milliards of marks for war purposes. With regard to the Germany's national institutions he maintained that they had stood the test of war. Why therefore alter them? He promised to remove restrictions regarding the formation of trade unions, and also to endeavour to relax the censorship. Baron Hertling declared that the Central Alliance's war aims were the realisation of national ideals, safeguarding of territorial possession, and the warding off of enemy attacks. After referring to the Russian peace preliminaries the Chancellor expressed sympathy with Russia's position. He denied press statements that a definite agreement had been reached regarding the future of Poland, Lithuania, and Courland.

Conflicting Demands.

In the course of the debate, Herr Trinborn (Centre) demanded peace by conciliation guaranteeing Germany's integrity, security, and complete independence, especially economically.

Herr Scheidemann declared that German labour joyfully welcomed and supported the Russian peace offer and was ardently awaiting a similar step by the workmen of France and Britain.

Herr Fischbeck (Progressive) affirmed that Germany was ready for an honourable understanding with her enemies and desired a lasting friendship and peace with the Russians.

Count Westropp (Conservative) declared that Germany's conciliatory spirit only prolonged the war, and a different sort of language was now necessary. Their conquests must be utilized for Germany's safety, strength, and free future.

Her Haase (Independent Socialist) said a separate peace with Russia is not enough. We want general peace without annexation in the east or west.

German Foreign Minister's Statement.

LONDON, December 2.

AMSTERDAM: In the Reichstag Von Kuelmann, Foreign Minister said that rumours that Rumania offered to negotiate peace were not confirmed. Speaking in the Reichstag on the forthcoming Russo-German peace negotiations he said Germany's policy in the matter would be guided by firm but moderate statesmanship based upon facts. He spoke somewhat vaguely about reorganisation of affairs in the East fully taking into account the rights of nations to determine their own destinies with qualification. The permanent and essential Russo-German interests must be safeguarded.

General

The East African Campaign.

Early Conclusion Predicted.

LONDON, December 2.

Reuter's correspondent at Ndanda, German East Africa describing our extraordinary progress towards the close of the East African Campaign during the last fortnight, says:—The chief task recently of the British army has been to feed and provide escorts for the large columns of prisoners captured. Porters are glad to be taken into British service where they are well fed and paid real money. The correspondent predicts that most of the South African infantry will eat their Christmas dinner in the Union, while the German commander, von Lettow, will eat his as a prisoner, or an exile. Even to-day it is a question whether any other than British Government exists in what was German East Africa.

British Troops Concentrating.

LONDON, December 2.

An East Africa communique says: General Northey's troops are concentrating westward of Rhodesia. Vakilay co-operating in measures to deal with the late remaining German column which is estimated at about two thousand men.

Only One German Force Left.

LAHORE, December 2.

LONDON, December 1st.—Colonel Tafel's force in East Africa has been making forced marches towards Newala, not knowing that the British had taken the place. When they discovered the truth they surrendered. It is stated that only one German force remains in action, and it is hoped that the colony will be cleared before Christmas. ("O. and M. Gazette cable.")

Scandinavian Neutrality.

LONDON, December 2.

CHRISTIANIA. The Scandinavian Conference has reaffirmed the solidarity of the three nations and their determination to maintain neutrality, however long the war lasts.

Dutch Constitutional Reform

Royal Assent.

LONDON, December 2.

THE HAGUE.—The Queen has endorsed the bill for the revision of the constitution which has been finally passed by the States General granting universal suffrage and proportional representation.

Paris.—The Cabinet has decided to ration bread.

Turkey

Minister of War's Admission.

Defence of Asia Minor Forces.

LONDON, December 2.

AMSTERDAM.—In the Turkish Chamber, the Minister of War declared that the Turkish defeats at Ramadis had

not influenced the general position. The Turkish army in Mesopotamia, both materially and morally, was able to do its duty. He admitted that the Turkish army in Palestine was obliged to retire a little in consequence of certain military requirements, but affirmed that the position was safe.

Western Front

A Sudden Attack.

Probable German Objective.

LONDON, December 2.

Reuter's correspondent at headquarters wiring this evening says:—This morning the Germans heavily counter-attacked on a front of several thousand yards from the direction of Bourlon Village in an apparent attempt to gain control of the Cambrai railway. The enemy followed our recent tactics, for after a quiet night he suddenly put down a heavy barrage of gas shells. The infantry advanced in dense masses and our troops gave some ground under the first shock of the assault, but reinforcements were immediately hurried to the spot and a vigorous attack was delivered. The latest news indicates that we have driven the Huns back and it seems likely that their eviction will be completed by to-night. The correspondent points out that the incident is such as must be anticipated now that we have reverted to open warfare in the sector. The Germans are probably trying to get astride our lines of communication with the idea of pinching us out from the new salient.

Minor British Success.

LONDON, December 2.

Reuter's correspondent at Headquarters, wiring to-day says:—Since yesterday there has been considerable infantry activity on the battlefronts south and west of Cambrai. The weather is fine and favourable. A minor operation yesterday afternoon gave us a little ridge west of Bourlon Wood, offering very useful observation towards Queant. During the night the volume of enemy artillery steadily increased against Graincourt and Bourlon Wood. To-day fighting appears to be developing in the region of Goncelieu, some miles south of the Cambrai battlefield. I gather that the Germans are attacking, but it is impossible at present to indicate the extent of attack. But our airmen during the past few days have been observing enemy movements. So it is unlikely that we shall be caught napping. The slow rearguard adjustment of the German line continues in places. We are maintaining our new line firmly.

Enemy Fails to Renew Attack.

LONDON, December 2.

A British communique says:—The enemy made no attempt last night to renew his principal attacks on the Cambrai battlefront. We successfully repulsed local attacks south-west of Vendhuile. Artillery was active in the Scarpe valley. We drove off three attempted raids last night south-west of La Bassée and carried out two successful raids in the neighbourhood of Warneton.

The Fighting Described.

Extraordinary Gallantry of British Troops.

LONDON, December 2.

Reuter's correspondent at headquarters telegraphing to-day says:—Yesterday's German attack was a big determined effort to cut our railway communications in two places making our salient probably untenable but the attempt definitely failed. The Germans retain some gains, but not sufficient to exercise any tactical effects on the situation. Our counter-attacks were so vigorously pressed home that the northern line was almost wholly restored where in the south, beyond occupying the village of Goncelieu lying in a dip between two ridges the Germans have little to show for their costly attack. They probably took some prisoners, but it is believed that such gains as had to be abandoned under pressure of the first rush were blown up, so our proud claim that the Germans have not taken a single gun intact since the beginning of the Somme offensive probably still holds good. The enemy losses are known to have been very heavy. The southern attack was on a front of twelve thousand yards and apparently the enemy employed five assaulting divisions. By ten o'clock the enemy were well into Gouzeaucourt and at midday we delivered a counter-attack. By three in the afternoon the enemy had been thrown right back out of the village and we were again in possession of the higher ground and the railway which is really important. Fighting is still in progress. We fought our way back through Gauche Wood to the very outskirts of Goncelieu. A desperate effort to retake Bourlon Wood which our airmen reported was at one time hard pressed, was finally broken up with heavy enemy losses from our intense artillery concentration. At one time yesterday it looked as if the enemy were going to inflict a serious reverse upon us, but thanks to the extraordinary gallantry of the troops and the dogged tenacity which they opposed the enemy at great odds the enemy's success was very largely neutralised. The weather remains fine and visibility good.

Aerial Successes.

Eighteen Enemy Machines Felled.

LONDON, December 2.

Last night's British communique, dealing with aviation, says:—Clouds were at the height of two thousand feet yesterday, but our aeroplanes continuously co-operated with other arms in counter-attacks. South-west of Cambrai our artillery machines reported over two hundred enemy batteries and our bombing machines dropped over two hundred bombs on troops and transport in villages to the rear of the battle. Our scouting machines fired over fifteen thousand machine-gun rounds at troops and transports moving behind. Fighting in the air was very severe but resulted greatly in our favour. Fifteen hostile machines were brought down and three driven down. Seven of ours are missing.

TELEGRAMS.

The Struggle for Bourlon Wood.

A Military Expert's View.

ALLAHABAD, December 2.

LONDON, November 30th.—The "Westminster" Gazette's military correspondent sees in the struggle for Bourlon Wood a sign that a German break-up is not far off. Of the five advanced bases on which the organisation of the enemy's fortified front was founded St. Quentin, Cambrai and Lens have now been gone. The defences of the other two, Laon and Lille, are out-flanked. The enemy has not been able to prevent the out-flanking, and is now striving to avoid being forced out of them, for if forced on, he must uncover his main communications along the Oise and through Belgium and go to pieces. Our operations between Cambrai and the Scarpe menace the whole German line covering Lille, and Bourlon Wood is the key to the position on the flanks. Failure to reach the position will afford a test of the enemy's strength as decisive as the failure to hold the ridge south-east of Ypres. The struggle may be prolonged, since to carry it on, the Russian front will be drained to the last available man, but we may contemplate the issue without misgiving ("Pioneer special Cable").

Germany's Losses Before Cambrai

An Apologia.

ALLAHABAD, December 2.

LONDON, December 1st.—The "Berliner Morgen Post" says that it is simple absurd to blame the German Generals for the losses suffered around Cambrai. It was particularly difficult to discover the British intention because it could not be ascertained whether the troop movements reported were connected with sending help to Italy or preparations for an attack. Time was required to bring men and material to the critical spot because all the reserves were concentrated on the Flanders. The British move was a surprise which the German command had never expected. ("Pioneer special cable").

British Aircraft Active.

Eight Enemy Machines Felled.

LONDON, December 2.

F.-M. Sir Douglas Haig's communique referring to aviation, says:—Our low-flying machines on Thursday fired several thousand rounds at enemy infantry, 180 bombs were dropped on a large dump northward of Cambrai, on the Roulers railway station, and billets in the battle area. Enemy aircraft was very active. We brought down six enemy machines and drove down two. Three of ours are missing.

Great German Attack.

NEW BRITISH LINES ASSAULTED.

Ground Lost and Regained.

LONDON, December 2.

F.-M. Sir Douglas Haig's communique to-night says:—After a violent bombardment strong forces of the enemy at eight this morning attacked on a wide front south of Cambrai between Vendhuile and Crevecoeur. Shortly afterwards attacks also developed against positions west of Cambrai in the neighbourhood of Bourlon Wood and Moeuvres. All attacks from Masnières to Moeuvres were repulsed after many hours' fierce fighting, in which great losses were inflicted on the enemy infantry by our artillery, rifle, and machine-gun fire. South of Masnières from the neighbourhood of Bonaves to Villers-Guislain the enemy succeeded in entering our positions at different points and penetrated as far as La Vacquerie and Gouzeaucourt. Counter-attacks have already regained La Vacquerie and driven the enemy back from Gouzeaucourt and the ridge to the east. The enemy's advance has been checked elsewhere. Fighting continues.

LONDON, December 2.

Marshal Haig's communique this afternoon says:—Enemy yesterday delivered nine separate attacks in the neighbourhood of Masnières. We beat all off with heavy enemy losses. Detachments of German infantry in last attack gained foothold in the village of Les-Rues-Vertes on the west bank of the Canal-De-Lescaut but a counter-attack drove them out. We repulsed raiders in the neighbourhood of Arion and south of Armentières.

Violent Fighting on the Meuse.

German Attack Defeated.

LONDON, December 2.

A French communique says: The artillery duel increased on the right bank of the Meuse and in the Beaumont-Bois-le-Chaume sector and was followed by a violent attack on the positions north of Bois des Fosses. The assailants were driven back after lively fighting and our line was entirely maintained.

Violent Artillery Actions.

LONDON, December 2.

A French communique says: There were violent artillery actions in St. Quentin in the region south of Juvin-court. On the right of the Meuse we repulsed an enemy 'coup-de-main' northwest of Bezanvaux.

This afternoon's French communique reports that artillery activity continues very great on the right of the Meuse but there has been no infantry action.

Enemy Raid Fails.

LONDON, December 2

A French communique says:—After a series of violent bombardments in the region of Les Chambrettes, the enemy attempted to carry out an important raid which completely failed.

Artillery Active.

LONDON, December 2.

A French communique says:—Artillery was fairly active north of the Chemin-des-Dames and on the right of the Meuse.

The Cambrai Battle-Fuller Account.

LONDON, December 2.

Last night's British communique says: Reports from various sectors of Cambrian battle front with captured orders and objective maps enable the following account to be given of the battle which began yesterday morning and is still in progress. Enemy's intention was to deliver a simultaneous encircling attack with a large number of divisions and drive us out of positions gained on November 20th. General Von Der Marwitz commanding the second German Army issued on the 29th the following order:—"The English are throwing into fight countless tanks and on the 20th gained a victory near Cambria their intention was to break through but they did not succeed, thanks to the brilliant resistance of troops put into line to check the advance. We are now going to turn their embryonic victory into defeat by an encircling counter-attacks." Owing to the magnificent defence and stubborn resistance of the British troops the enemy's object was completely defeated. Enemy advanced in masses from Vendhuile to a point two kilometres westward of Moeuvres endeavouring to break through by weight of numbers. From Masnières northward our positions are intact. Our artillery rifle and machine gun fire inflicted very severe losses on enemy where he temporarily broke through. He was caught by point blank fire of field artillery and was driven back by immediate counter-attacks. Enemy forced his way into our lines on a considerable front southward of Crevecoeur capturing a number of prisoners and reaching our gun positions in one place. Our reserves counter-attacked and recaptured a great part of ground and to-day retook Gavrilov and St. Quentin Spur southward of it. We took several hundred prisoners in these operations and many machineguns and inflicted heavy losses. Enemy in the afternoon repeated attacks in the neighbourhood of Masnières, Maroing, Fontaine, Bourlon and Moeuvres. Present reports show that he has been completely repulsed. We took during November 11551 prisoners including 214 Officers, also 138 guns including 40 heavy guns, 303 machine guns, 64 trench mortars and great quantities of engineering stores ammunition and war material.

Violent Fighting.

The German wireless communique says:—New struggles have developed on Cambrai battlefield. There has been violent artillery work on both sides at Poelkapelle and northward of Gheluvelt.

LONDON, December 2.

Marshall Haig's Communique to-night says:—Rifle North Country and Home Country battalions, this morning captured some fortified buildings and strong points on the main ridge northward of Passchendaele and took prisoners. We withdrew unmolested last night from a sharp salient formed by Masnières, which the enemy was still shelling this morning. Ten hostile attacks on this front in the last twenty four hours have been completely repulsed. Fighting occurred in and around Gonnelleu, and we broke up attacks in the neighbourhood of Lavacquerie and Bourlon, our artillery successfully engaged concentrations of infantry in the vicinity of Moeuvres.

Despite clouds and mist on Saturday, our aeroplanes made several successful reconnaissances over areas near the battlefronts. Sixty bombs were dropped and many machinegun rounds fired at enemy's infantry on roads. Bombs were dropped at night on Roulers Station.

Reuter's correspondent at headquarters wires:—The amount of territory which the enemy gained in Friday's attack, at a loss of thousands of bodies is so trifling that it will scarcely show appreciably upon the military map tactically, the situation may be said to remain virtually unaffected by the fighting owing to our troops' magnificent spirit and determination. The difference between our recent splendid victory and German reply is that we retain our gains up to a depth of nearly six miles, whereas, enemy have nearly everywhere been beaten back to a point, from which they started. Their intention was to turn our line and pinch us out from our new salient in the direction of Cambrai. It was the test of respective fighting qualities with odds, probably about three to one in the favour of the Germans.

Palestine Front

Palestine Success.

LONDON, December 2.

The Palestine Communique says:—Enemy rushed our advance work on Thursday night on the south bank of Nabrauja in the vicinity of Birketel Jamus establishing himself close to our line. The Australian mounted troops on Friday morning surrounded the detachment and took 148 prisoners. We took 308 prisoners at Beitokel-Fokha on Friday.

Palestine Campaign.

Enemy Attacks Baffled.

LONDON, December 2.

A Palestine communique says:—Since Tuesday evening the enemy carried out demonstrations along his front from five miles north-west of Jerusalem to the sea, but did not affect our positions. We easily repulsed a strong attack at Nebisanwil. The Turks and Germans again bombarded the mosque of the Prophet Samuel, destroying a minaret. Forty of our men attacked the post of Naveilauja with a garrison of one hundred, and killed fifty Turks and took some prisoners.

At the adjourned sitting of the Conference of representatives from the Congress associations of Bengal, Mr. C. R. Das presiding, a scheme of reforms with special reference to Bengal demanding full provincial autonomy was drafted and approved.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

All-India Agriculture.

DELHI, December 2.

Crop reports for the week ending Saturday the 24th November show that rain fell over Lower Burma and a large part of Bombay, Hyderabad, Mysore and Madras but weather elsewhere is rainless. Agricultural operations are proceeding normally. Harvesting of autumn crops, and sowing of spring crops, are in progress generally, the area sown being normal. Conditions of the standing crops are poor in Rajputana and Central India and normal to good elsewhere. The price of rice in Burma, Assam, and Bengal is low and falling while prices are rising in Upper India and steady over the peninsula. The price of wheat in Ferozepur is 8, Rawalpindi and Lyallpur 8½, Lahore 9¾, Peshwar 8 14/16 and Dera Ismail Khan 9 1-16 seers per rupee.

Preparations at Simla.

SIMLA, December 2.

Preparations are in full swing to celebrate "Our Day," at Simla. There will be a lucky bag, a matinee at Gaiety theatre in the afternoon and a carnival in the evening. Her Majesty the Queen Empress has graciously presented four prizes for the lucky bag. The hill chiefs as also the local tradesmen, have all contributed useful and valuable prizes in kind and cash. A cinema performance will also be held either on the 11th or 13th December in aid of "Our Day". The day is expected to be a great success.

Calcutta

Constitutional Changes.

Discussed by Bengal Conference.

CALCUTTA, December 2.

A Conference of representatives from Bengal districts was held to-day here to discuss the coming constitutional changes. One hundred delegates were present. Mr. C. K. Das presiding said that he had entertained an idea that if the European Association had accepted the joint scheme prepared, it might have been brought before the conference for consideration. Now that the European Association had rejected it there was an end of the matter. He wanted that the first step in the progressive realization of responsible Government should be the transfer of full powers to the people so far as provinces were concerned. Nothing less than complete provincial autonomy would satisfy educated Indians. Resolution demanding complete provincial autonomy, expressing loyalty, demanding the creation of provincial militia including army, navy and air service were passed. A committee was appointed to draft a scheme on the lines of the resolutions adopted.

A Calcutta Moslem Meeting.

Demand to Release the Ali Brothers.

CALCUTTA, December 2.

The Hon'ble Mr. Abdur Rahim Bakesh Elahie presided at a well attended public meeting of Mussalmans to-day at the Town Hall to demand the release of the interned Moslems and to consider the question of the recent Behar riots. Mr. Rahim in the course of his address strongly condemned the conduct of Hindu rioters and reminded the Hindus that Mahomedans of India could not be terrified into giving away of their religious rights and they would sacrifice the last drop of blood to preserve the honour of Islam. He expressed gratitude of Moslem community to the Nizam for the princely donation of one lakh for the relief of victims in Behar riots. He earnestly urged the immediate release of Mr. Mahomed Ali and other interned Moslems. Resolutions were passed urging the release of the interned, condemning Hindu rioters in Behar, asking the Government to appoint a committee to enquire into the riots, expressing thanks to the Nizam for the donations for the relief of sufferers in Behar and expressing appreciation of the courage shown by members of the All-India Moslem deputation in refusing to present its address to the Viceroy and Mr. Montagu in consequence of the condition imposed by the Government of India that the passage in the address regarding the release of the interned Moslems must be deleted.

Viceroy and Mr. Montagu at Calcutta.

CALCUTTA, December 2.

Their Excellencies Lord and Lady Chelmsford, Mr. Montagu and party arrived here this morning and were received at the station by H. E. Lord Ronaldshay and General Strange. H. E. the Viceroy and Mr. Montagu will begin receiving deputations from Monday on which day they receive addresses from four public bodies.

Bombay

Bombay Members of

All-India Congress Committee.

BOMBAY, December 3.

The following fifteen gentlemen have been elected by the Bombay Provincial Congress Committee to be members of the All-India Congress Committee:—Members, Gandhi, Tilak, Bhargri, Jinnah, Bhulabha Idesai, Banker, Jamma, Dwarkadas, Umar Sobhani, Horniman, Karandikar, Paranjpye Mr. Harichandrai Vishindas, Mr. V. J. Patel, Sir Ibrahim Rahimtoola, and Mr. Abbas Tyabji. Of the above seven are old members. For the purpose of polling two kinds of tickets were prepared one by the moderate party another by the Home Rule party. Some candidates such as Gandhi, Tilak, Bhargri and Jinnah received votes of both parties, but the Home Rule tickets secured nine out of 15 elected.

It is understood that the raising of the share capital of the Tata Industrial Bank from rupees six crores to thirteen crores is under contemplation.

రైతుల మహాసభ-తరిమెల

28-10-17 తేదీన ఆనంతపురము తాలూకా తరిమెల గ్రామమున ఇల్లూరు కల్లపడి చిట్టూరు మున్నగు గ్రామములవారు తరిమెలజనలతో సేకరించి యత్తుత్సాహముతో నొక మహాసభ జరిపిరి. ఆ గ్రామసాధికరి దివాన్ బహదూర్ పి. కేశవపిళ్లగారు. గ్రామములలోను 1000 మంది ముఖ్యులైన చుట్టు పట్టులందరి రయితమహాసభలతో నావరింపబడియుండెను. సభాప్రారంభమునందు కంఠేమాతరధ్వనులు మిన్నముట్టుచుండెను. అనంతరము ఓరగజాగారు కంఠేమాతర మను జాతీయ గీతముఁ బాడిరి. అభ్యుదయ బ్రహ్మాండముఁ గొన్ని పద్యములుఁ జదిపిరి. ఈపద్యములు స్వభావోక్తిచే వ్యనుభవరతైలిని రచింపబడియుండెను. అహ్వయముఁగూర్చుకొని మామరెడ్డిగారు స్వాగత్యోపన్యాసముఁ జదిపిరి. అందు ప్రభుత్వమువారు రాజకీయ పరిస్థితులనుండు రయితలయాశయములు వారి పద్ధతులు గమనింపవలయుననియు, దేశముయొక్క సాభాగ్యమునకు రయితలే యాధారభూతులుగాన వారి కష్టముభయముల జక్కగ గుర్తించి వారి కోరికలను సిద్ధింపజేయవలయుననియు, మొక్కి వక్కాణించుచు సభకు కేశవపిళ్లగారు గ్రామసాధికర్యము వహింప గోరుచున్నామని నడిపిరి. తీర్మానమును బలపఱచుచు ముని రామాచారిగారు కేశవపిళ్లగారు దేశమున కొనర్చిన సేవను స్మరించి గంభీరముగా నుపన్యసించిరి. అనంతరము ఆ గ్రామసాధికరిగారు కరతాళధ్వనులు చెలంగుచుండ నాంధ్రభాషయందు తమ యుపన్యాసమును గావించిరి. వీరి యుపన్యాసము రయితల కందరికి నుబోధకమై యందరి హృదయముల నానందింపజేసి నది. తాము గ్రామములో బుట్టి పెరిగి రైతుల ఆదరణతో నభివృద్ధి నొందినామనియు గొప్పగొప్పసభలకు వెళ్లునానికంటె దీనియందే అధికమైన సంతోషము గలిగినదనియు రయితల యభివృద్ధికిని పశువుల యభివృద్ధికిని ప్రభుత్వమువారు సర్వసదుపాయములు చేయవలయుననియు, పంచాయితీలను మరల స్థాపించవలయుననియు, కల్లు సారాయముకాణము తీర్మాలు చేయు సమయమున రయితలతో ప్రభుత్వమువారు యోచించవలయుననియు, కాననసభ్యులను రయితలు స్వయముగా నెన్నుకొనుట కధికార మియవలయుననియు, దీర్ఘముగ నుపన్యసించిరి. జనలు లెక్కకుమిక్కుటమై సభాభవనము చాలమిచే పద్ధతులు వేపచెట్టుక్రిందనుండు గ్రామరచ్చయందలి యున్నతానము నధిష్ఠించి సభాకార్యముల నిర్వహించిరి. పిమ్మట మెక్కు తీర్మానము లేకగ్రీవముగా నామోదింపబడినది. —

కొన్ని ముఖ్యమైన తీర్మానము లీ క్రింద ప్రకటింపబడినవి:—

(1) హిందూదేశపు ప్రజకుస్వాతంత్ర్య మిచ్చుట ధర్మమని ప్రకటించి, తత్ప్రకటనానుసరణి మనదేశమునకు విచారణార్థమేరెంచు హిందూదేశమంత్రై రైట్ హానరబిల్ డి.ఎస్. మాంటేగుగారికి స్వాగతము. (2) పోయిన డిసెంబరు నెలలో లక్ష్మణపురమందు దేశీయమహాసభ మున్దిరిగిల వారును సామ్రాజ్యశాసనసభలోని పందొమ్మిదిమంది సభ్యులును నియోగించిన సంస్కరణ విధానమును అంగీకరించుచు, ఇవి స్వరాజ్యప్రాప్తికి ప్రథమ సోపానమగుటచే హిందూదేశపు మేలునకే కాక ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్యపు మేలునకై గూడ ఆత్మవశ్యము. (3) కాంగ్రెస్ పద్ధింతిగులవారు నెలకొల్పిన విధానములను ప్రజలకందరికి బోధపరచి తత్ప్రజాంగీకారము నెల్లడిపరుచుటకై మహాత్ముగంధీగా రేర్పరచిన పద్ధతిననుసరించి విజ్ఞాపన పత్రికలలో సేవ్యులు చేయుట దేశాభిమానుల కర్తవ్యమని తీర్మానము. 5. ఈసభయందు బ్రాహ్మణతత్వలగు సభ్యులు మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ అసోసియేషన్ వారి యుద్దేశముల నామోదించి తరిమెల గ్రామమునందొక యుపసంఘమును స్థాపించవలసినది. రయితల మహాసభ చెన్నరాజధాని సంఘమునకు చేర్చబడినది. (6) ఆనుభూతికముగా నేర్పడి యుండి ప్రకృతిము క్షీణదశకు వచ్చిన గ్రామపంచాయితీల నుద్ధరించుట ప్రజాక్షేమమున కత్యావశ్యకమని తీర్మానము.

ఆంధ్రనిగ్రాహి సభ :—వై సభ డిసెంబరులో రాజమహేంద్రవరము ప్రెయిసింగ్ కాలేజీ ప్రాఫెసర్ దుర్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారి నుద్ఘాత్యత క్రింద జరుపబడును. ఆ సందర్భమున ముద్దెనాజు నుద్దెనాజు రావుపంతులుగారు "ఆంధ్రుల చరిత్ర" విషయమై నుపన్యసించుటకు దయతో నంగీకరించిరి. బహుమానములకు ప్రయత్నించుట కెవరు నితవరకు దెలియవరచ నందున నిర్ణీతకాలము డిసెంబరు పదియవ తేదీకి మార్చబడెను. ప్రతినిధులకు యము రు 1-8-0 (భోజన సమపాయములు చేయబడును.) భోజనములు లేనియెడల ప్రతినిధులకు రు 1-0-0 ప్రేతుకులకు రు 0-4-0 నిర్ణయింపబడెను. ప్రతినిధిగా రాదలచువారు తమ యమును డిసెంబరు పదియవ తేదీలోగా పంపప్రార్థితులు. —తల్లా ప్రసాద రామారావు, కార్యదర్శి.

ప్రకటన.

972

కాంపొండన్ల ట్రైనింగుకు వెళ్లగోరు ట్రైనింగు యొక్క క్రింద వుదహరించిన అడ్డనుకు వారియొక్క దరఖాస్తులను డిసెంబరు 20 తారీఖులోపుగా పంపుకోవలెను. అట్టి వారికి ట్రైనింగు కాలములో నెల 1-కి రు 7. 50 9 మొదలుకొని 12 మాసముల వరకు జీతములు యివ్వబడును. ట్రైనింగు అయిన పిమ్మట వారిని 12 మాసాలవరకు ట్రైనింగు కాంపొండన్ల గా వియమించి కొంతకాలము కలు నెల 1-కి 20 రూపాయల వరకు వృద్ధిచేయబడును. దరఖాస్తులు పంపుకొను వారు 20 సం॥ మొదలు 30 సం॥ వయస్సులోపుగా వండి శరీరబాగుభ్యత గలిగి యుండవలెను.

అడ్డను:—డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ అండ్ సానిటరీ ఆఫీసర్ కృష్ణా.
District Medical & Sanitary Officer, Kistna.

ప్రకటనము

(955)

చెంగల్పట్టణ శీత్రస్థు, యెన్మూరు సర్కిల్, వల్లూరు అత్తిపట్టు ప్యాక్ టరీ-ల లో ఉన్న మాతాలూకు మాన్జినదాఖలా ఉప్పు నామాలు విక్రయించ దలంచినాము. గాని కావలసిన వారు యీదిగువ చిరునామాదారుగారికి వ్రాసినయెడల కోరిన సంజాయిషీ పొందగలరు.
వల్లూరు ప్యాక్ టరీ ట్రైసెన్సు నెం 34-య 32-19
అత్తిపట్టు ప్యాక్ టరీ డిటో 10-య 3-20
మాతే వెంకన్నగారు,
ట్రైసెన్సు హెచ్చార్లు,
ఏలూరు, కృష్ణ జిల్లా.

NOTICE

(955)

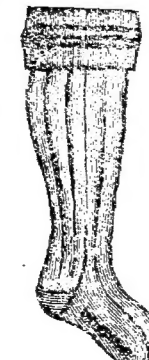
Our marginally noted Salt Pans situated in Chengalput District, Ennore Circle, attached to Vollur and Athiput Factories will be sold. Intending purchasers are requested to address the undersigned for any particulars relating thereto.

	Ac	C
Vollur Factory License No. 34	32	19
Athiput Factory License „ 10	3	20

Mothay Venkanna Garu,
License Holder,
Ellore - Kistna Dt.

జీవితచరిత్రములు.

1. మహాదేవగోవింద రాణదేవే నెల 0-8-0
 2. రామతిర్లస్వామి ఎం. పి. 0-8-0
 3. నివేదితసోదరి (982) 0-8-0
 4. హర్షింజితప్రభువు 0-8-0
 5. విదక జార్జిచక్రవర్తి 0-8-0
- ఈ 5 గ్రంథములను నొకేపర్యాయము కొనువారికి పి. పి. ఖర్చులను మేమే భరించి పంపెదము.
ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అందుకో, నల్లూరు.

Encourage Swadeshi Industries
BY
Buying Swadeshi Goods
ANDHRA KNITTING FACTORY,
220, CHINA BAZAAR ST. MADRAS.
Socks and Stockings its different colours and sizes can be had at moderate rates.
Trial orders Solicited.
805

విదేశ వస్తువులారా!

విక్రయాంగణలనుండి తొలగుడు!!

స్వదేశీవస్తువులనే ధరించవలెనని సమయంరము దృఢ నిర్ణయము చేసుటచే విక్రయాంగణములనుండి విదేశీవస్తువులు అంతరించుచున్నవి. వానినిహిమ తగ్గుచున్నవి.
కాని స్వదేశీవస్తువులను విలదెబ్బకొను టెట్టు!
దేశాభ్యుదయమునకై నిరంతరము పోటుపడు లోక మాత ఆనివి నెంటువచ్చు. పి. పి. రామస్వామయ్యగారు, జిల్లాజడ్జి పదవినుండి విరామము తొంది మన్నా పి. బి. ఎల్లెస్ వర్మి జాగ్రత్తగాయ్యగారు (తెజవాడ) మున్నగు ప్రభుత్వ లండనుకు కంజీవరములోనున్న స్వదేశీ ఇండస్ట్రీయల్ కంపెనీలో చాలసంకు భాగస్వాముగ చేరిరి. ఈ కంపెనీవారు వ్యవసాయమునకు వలసకరమైన ఎరువులు, ట్రైలరు ముదొగించెడు ట్రీలు, పురుగుబుట్లకిందు ఖోరతులను, హోములూలరులకు కలయు తదితర పరికరములను తయారుచేయుదురు.
గత సంవత్సరము నాటికి 16 రూపాయలు డివిడెండ్ పొందెనది. 880 భాగములు మాత్రమే మిగిలినవి. 88 లేక 860 ఆంధ్రదేశ భక్తాగ్రేసరులు భాగస్వాముగ చేరుటకు ప్రయత్నించవలెను. భారములు వైరాలట ఇల్లు వ్రాయవలెను.
మ్యూనేజింగు డైరెక్టరుకు,
దీ స్వదేశీ ఇండస్ట్రీయల్ కంపెనీ
962
లిమిటెడ్
కంజీవరము.

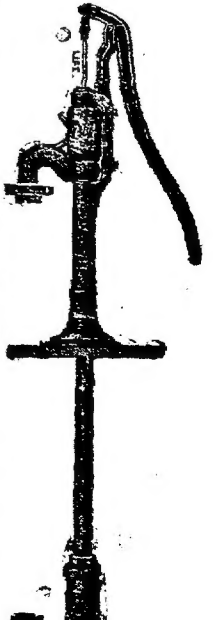
అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.
ఈలేహ్యము రక్తమునా కుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి కాశ్యంతిగులును నొసంగును. 219
ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్యవృద్ధిని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్రి, ఆతంకనిగ్రామ జంషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాకడెచ్చు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మం ఏజి, బొంబాయి.

K. B. JOSHI & Co.,
32, Hornby Road Fort, BOMBAY.
LARGEST HAND PUMP
Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)
ALSO
Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

సుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదిలోపు అమృతాంజనము దీపావళి రు. 5 ల మందును నౌకేశారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండ్రు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాశంగము గలంగటంతుకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథిము

చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డి పో,

109, ఫ్రేరీరోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

వాదాపేడితులకు పరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవర్ణి

అపరిమిత ప్రకృతిమలన జనించు వాద్యములకు కిరీటువనంబి నుండు. కుర్రపులను, మచ్చులను, గండమాలలను ఉండదు. ప్రాతవోప్పలను అన్ని విధములనన గలగు గర్భరంగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన కత్తుల కృతినే

(33)

నావధిసార్వభౌమ గణ మిచ్చుట నిశ్చయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను వాగట్టును. కిరీటువనంబి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్మిసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును క్షుధపరచును. కిరీరాలోగ్యమును గలంగజేయును. 16 రోజులవర కుండటకు 4 టోన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

(పోస్ట్)టరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికభాషాలిసి ప్రకంస

ఇది కన్నులకంటి అపూరయ నిరచితము
వెల 0-4-0 పోస్ట్ జి అధికము.

ఆంధ్ర నర్తకశాకాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ముద్రించినది. వెల 0-4-0 పోస్ట్ జి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని పనులను గురించియు, ఉప్పు, ఇనుపవాసనలు, వంపులు చంపులుగ పంపబడిన చేతులు శోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలో నే సంగతిసందర్భముల సలహా వాలోచించవలసినది. మీరు సాహజులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను శోరి ఎంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప చేత వ్రేలాగిపన్నారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

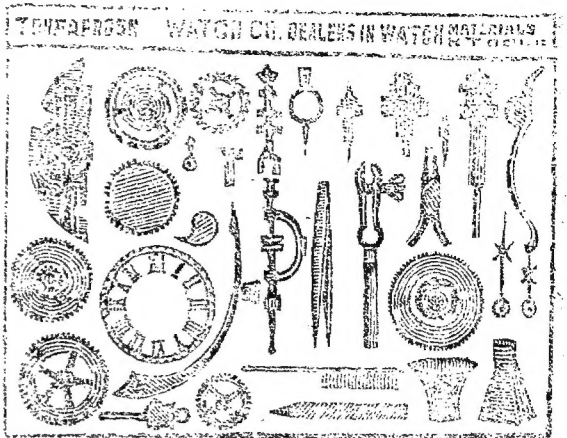
పోత ఇండియా ఇంజనీయర్లు లిమిటెడ్, తంబు శెట్టి నెం కిరీ గు,

389

మదరాసు.

(వై కామ్రాజుగ్ గోదనవృత్తి ఈ పత్రికకు కుడా సహకారుల గోరుచున్నారు.)

కౌటలాగు
ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.
(891) ఉ త్తములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

బరోడా వస్తుప్రభుత్వమున స్వర్ణపతకము బహుమతిగ
కోసంగబడినది. ఆటోమోటార్స్ రిజర్వుకాబడినది.

జగద్విఖ్యాతమైన సువాసనగల
సెంటు, పరిమళము వెక్కువార్లుం
డును. ఒకమారు కొని దీని యధార్థ
మును పరీక్షింపుడు.

ధరలు	
1/2 టోన్సు బుడ్డి	2-0-0
1 ట్రాము ,,	0-12-0
1/2 ట్రాము ,,	0-8-0
కార్డు	0-1-0

పరస్పర తలచుమురుగు గూడ పరీక్షింపుడు. దీనిలో
లోహ సంబంధ మగు చమురు లేనియు కలియుట లేదు.
సప్రసిద్ధమైన తలమానె సీసా 1-కి రూపాయి. పోస్ట్ జి వేరు.
ఒక అణాచీటిని పంపినచో సమానాదు ఒక చిన్న
సీసాలో చమురుచితముగా పంపబడును. (490)

ది కరస్పాన్ డెర్మామిక్రో కో,
నెం 1, వైదోని, బొంబాయి నెంబరు 8.

ఆత్మజిజ్ఞాసా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
దయ్యముల సజ్జాకమును గురించిన శాస్త్రీయ చర్చ.
గ్రంథకర్త:— సా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.ఎ.
చిన్న వైజా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

సంగీత సుధాంబుధి.

ఇందు సంగీత లక్షణములును, ప్రథమాభ్యాస
పద్ధతులును, వాడుకయం దున్న అనేక రాగములకు
ఆరోహణాది క్రమములును, తాళయ్య, దీక్షితులు,
శామాశాస్త్రాలు, సునం నీవయ్య, తన్ను మడి కృష్ణయ్య,
మలబ్రహ్మియ్య, గోవిందిసామయ్య, గర్భపురి
వాసులు, పురందరదేవతలు, నాగాశంకర్లు, శరం
గంబాడి పంచవాదయ్య, సహకారావు ముదలగు
సుమారు 30 పూర్వపసిద్ధ వాగ్గేయకారక విరచితంబు
లైన వర్ణములు, కీర్తనలు, జావళి మొదలగునవియును,
తత్కాల రుద్రమైన హిందు స్థానీయు, పాస్నీలు,
యంగ్లీషునోట్లు, తిల్లానా మొదలగు (Delicious
Miscellany) లలిత మిత్రములును, స్వర తాళ
ములతో అంశకి కులగముగ గ్రాహ్య మగుటలు
వ్రాయబడియున్నవి. ఇందు వీణ, హార్మోనియం
చక్రపములతో యుగ్మి.

మంచి గేను కాగితముతో ముద్రితమై మేలు బైండు
చేయబడినది. ... వెల రూ. 3-0-0.

యం. ఆది అందు కంపెనీ,

(911) 39, చిన్నతంబివీధి, మదరాసు.